

Κάποιοι παίζουν την τύχη του ελληνικού λαού στη ρουλέτα, λέει ο πρώην υπουργός κ. Τάσος Γιαννίτσης προειδοποιώντας ότι έτσι όπως έχει εξελιχθεί η κατάσταση, υπάρχει πιθανότητα να πάνε χαμένες οι θυσίες του ελληνικού λαού. Αν όμως προκύψει από τις ενέργειές τους το δυσάρεστο γεγονός, τότε θα πρέπει να «ξέρουμε με ονοματεπώνυμο ποιοι θα αναλάβουν την ευθύνη απέναντι σε όσους υποστούν τις συνέπειες» σημειώνει. Οσον αφορά την Κεντροαριστερά και τις προσπάθειες που γίνονται για την ανασύνταξή της, αναφέρει ότι ο χώρος αυτός πλήρωσε ιστορικά την έμμονη άρνησή του να συνθέσει διαφορές και να βρει λύσεις που θα αντιστοιχούσαν στα κοινωνικά αιτήματα. Για τον ΣΥΡΙΖΑ ο πρώην υπουργός εντοπίζει το πρόβλημα στο αν η ελληνική κοινωνία που τον ψήφισε (17%), ή δεν τον ψήφισε (83%) εκφράζονται από όσα λέει.

ΤΑΣΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ

Ο πρώην υπουργός τονίζει ότι υπάρχει πιθανότητα να πάνε χαμένες οι θυσίες του λαού

«Κάποιοι παίζουν την τύχη του λαού στη ρουλέτα»

■ Η χώρα, όπως είπατε, πήρε μια πορεία με οδηγό μια απομαγνητισμένη πυξίδα. Δηλαδή, δεν υπάρχει διέξοδος, τι κι αν γίνει;

«Λάθος ερώτημα, όχι δικό σας, αλλά όσων το σκέφτονται έτσι. Στον ιστορικό χρόνο, διέξοδος υπάρχει πάντα. Δεν αρκεί όμως να λέμε ότι υπάρχει διέξοδος. Γιατί δεν είναι αδιάφορο αν αυτή προκύψει σε δέκα αντί σε πέντε χρόνια, αν η ανεργία φτάσει στα 1,5 εκατομμύρια άτομα αντί σε πολύ λιγότερα, αν φτάσουμε σε ένα νέο διχαστικό κλίμα ή αν θα τα βρούμε κάπου στη μέση των ιδεολογικών και πολιτικών διαφορών».

■ Υπάρχει κινητήριος μοχλός διεξόδου από το αδιέξοδο;

«Θεωρώ ότι κινητήριος μοχλός της διεξόδου είμαστε εμείς οι ίδιοι. Θα ήμασταν σήμερα σε καλύτερη κατάσταση αν εδώ και πέντε χρόνια είχαμε καταλάβει τι πρέπει εμείς να κάνουμε. Ας σκεφτούμε πόσο οι δικές μας επιλογές οδήγησαν στην ύφεση, την ανεργία και τη μείωση των εισοδημάτων. Αποκτήσαμε τη μεγαλύτερη διεθνή εξειδίκευση στο να καταστρέφουμε σε χρόνο ρεκόρ το κέντρο της πρωτεύουσας, να κλείνουμε μικρομεσαίους, να διώχνουμε μαζικά τουρίστες, να φοβίζουμε τους πολίτες, να δημιουργούμε απόγνωση στους νησιώτες, να απορροφά το κράτος κάθε ρευστότητα για τα ελλείμματά του και να κλαίμε γιατί υποφέρουν οι επιχειρήσεις. Τι επιπτώσεις νομίζετε ότι έχουν όλα αυτά στην ύφεση, που πολλοί προπαγανδίζουν ότι έρχεται μόνο από την Ευρώπη και διόλου από εμάς τους ίδιους».

■ Ο κ. Παπαδήμος είπε ότι δεν έγιναν οι θυσίες μάταια, δεν έγιναν για ένα πουκάμισο αδειανό, όπως είπε χαρακτηριστικά. Υπάρχει περίπτωση να πάνε άδικα οι θυσίες και πώς;

«Ναι, υπάρχει. Στην ιστορία μας σε διάφορες φάσεις το πετύχαμε. Όπως έπειτα από προγράμματα εξυγίανσης, που αντί να είναι αφετηρία πρόσθετης βελτίωσης, έδιναν πάτημα σε επόμενες κυβερνήσεις (του ίδιου ή άλλου κόμματος) να εκτροχιάσουν ξανά το σύστημα. Σήμερα έχουμε πετύχει πολλά. Ή συνεχίζουμε (με όποιες αλλαγές είναι εφικτές) μια

δύσκολη πορεία προς τα εμπρός ή ξαναπάμε 6 ή 16 ή και 360 μήνες πίσω. Δεν υπερβάλλω. Και θεωρώ απαράδεκτο να παίζεται η τύχη του ελληνικού λαού στη ρουλέτα από όσους με αβίαστατη ελαφρότητα πιπιλίζουν τα περί κινδυνολογίας. Αν θέλουμε, ας ρισκάρουμε να κάνουμε ό,τι νομίζουμε ως ευχάριστο. Όμως, αν αντί το ευχάριστο προκύψει το δυσάρεστο, να ξέρουμε με ονοματεπώνυμο ποιοι θα αναλάβουν την ευθύνη απέναντι σε όσους υποστούν τις συνέπειες».

■ Πόσο ορατός είναι ο κίνδυνος ενός «ξαφνικού θανάτου» στην οικονομία κατά τη διάρκεια της νέας προεκλογικής περιόδου;

«Ελάχιστος. Μόνο αν οι πολιτικές συγκρούσεις καταφέρουν να δημιουργήσουν κλίμα κινδύνου στην κοινωνία θα προκύψουν προβλήματα ρευστότητας. Πάλι η Ευρώπη – που την κατηγορούμε αδιάκοπα –, μόλις διέγινωσε ότι όσα γίνονται σήμερα στο πολιτικό πεδίο μπορεί να δημιουργήσουν επικίνδυνες τάσεις στην οικονομία μας, αποφάσισε τη

διάθεση 18 δισ. ευρώ για την κεφαλαιοποίηση των τραπεζών μας».

■ Είναι υπαρκτό το δίλημμα ευρώ ή δραχμή; Τα διλήμματα γενικά πιστεύετε ότι εκνευρίζουν τους πολίτες, τη στιγμή που πολλά προέρχονται από τους δανειστές μας;

«Πολλά διλήμματα προσγειώνουν στην πραγματικότητα. Θυμίζω ότι ο κόσμος δεν είναι όπως τον φανταζόμαστε. Φυσικά αυτό είναι δυσάρεστο. Όμως δυσάρεστη είναι η ίδια η πραγματικότητα, όχι το δίλημμα με το οποίο αυτή εκφράζεται. Και τη δυσάρεστη πραγματικότητα συχνά την έχουμε φτιάξει εμείς στο παρελθόν».

■ Από τη μακρόχρονη εμπειρία σας στην Κεντροαριστερά πώς νομίζετε ότι πρέπει να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα συνεργασίας όλων των δυνάμεών της;

«Δεν θα δώσω συμβουλές σε έναν ολόκληρο πολιτικό χώρο. Όμως ο χώρος της Κεντροαριστεράς στην Ελλάδα πλήρωσε ιστορικά την έμμονη άρνησή του να συνθέσει διαφορές και να βρει λύσεις που θα αντιστοιχούσαν στα κοινωνικά αιτήματα. Σήμε-

ρα η ελληνική κοινωνία δεν αναζητεί δογματικές, αλλά πραγματιστικές θέσεις, που θα δώσουν μια αισιόδοξη προοπτική. Το ζητούμενο από την κεντροαριστερά είναι είτε να κάνει εφικτό ένα πιο συναινετικό μείγμα πολιτικής είτε, σε ένα περιβάλλον που δεν μπορεί να το αλλάξει όπως θα ήθελε, να αντιμετωπίσει ένα-ένα τα προβλήματα της χώρας με πολιτική πράξη και όχι με ρητορικές εξάρσεις και δόγματα. Τα κόμματα όμως δεν έχουν συνηθίσει στην άσκηση πραγματικής πολιτικής, αλλά σε ρητορείες, στερεότυπα και ιδεοληψίες. Και έτσι φτιάσαμε εδώ και έτσι συνεχίζουμε. Στη δημόσια συζήτηση η άγνοια, η αδιαλλαξία, οι ανακρίβειες, οι ιδεοληψίες, συχνά δεμένα και με σκοπιμότητες, βομβαρδίζουν την κοινή γνώμη. Όμως αυτό δεν είναι πολιτική. Ας δούμε την προσέγγιση του Φρανσουά Ολάντ. Μόλις εξελέγη δεν έτρεξε στους εταίρους του απαιτώντας να τους επιβάλει τις θέσεις του».

■ Ποιο όμως μπορεί να είναι το μέλλον της Αριστεράς, με δεδομένο ότι το Πα-

σοΚ έφερε ένα ιστορικό χαμηλό αποτέλεσμα και η ΔΗΜΑΡ εμφανίζεται να ταλαντεύεται;

«Το μέλλον εξαρτάται πάντα από τις ιδέες και το όραμα που ένας πολιτικός χώρος μπορεί να αρθρώσει. Οι επιδόσεις μεμονωμένων κομμάτων δεν εκφράζουν παρά τη δική τους ικανότητα να κατανοήσουν τη σημερινή πραγματικότητα και να προτείνουν λύσεις. Σήμερα επιπλέον εκφράζουν και εξόφληση λογαριασμών για στρατηγικά λάθη του παρελθόν. Είναι τραγικό ότι η σημερινή κρίση, που για δεκαετίες ήταν το πιο τρελό όνειρο της Αριστεράς προκειμένου να δικαιωθεί, πουθενά δεν έστρεψε αισθητά τις κοινωνίες προς τα αριστερά. Αντίθετα, έχουμε την επικίνδυνη ενδυνάμωση ακραίων δεξιών δυνάμεων».

■ Οι πολίτες καταδίκασαν με την ψήφο τους το σημερινό πολιτικό σύστημα. Υπάρχει περίπτωση να επανασυνταχθεί αυτό και με ποιες προϋποθέσεις;

«Μια μεγάλη κρίση εμπεριέχει μια διαδικασία "εκκαθάρισης", όχι μόνο των αδύναμων επιχειρήσεων, αλλά και των αδύναμων παικτών στο πολιτικό πεδίο. Μεγάλα συστήματα, όπως το πολιτικό, πιέζονται από το παρελθόν τους, την ιδεολογική αδράνειά τους, τις επενδύσεις που έχουν γίνει σε αυτά από δυνάμεις που αντιστέκονται στις αλλαγές. Η πολιτική ανασύνταξη όμως δεν μπορεί παρά να γίνει με όρους "δημιουργικής καταστροφής"».

■ Η πολυφωνία που παρουσιάζει ο ΣΥΡΙΖΑ, κυρίως όσον αφορά το οικονομικό πρόγραμμα που προτίθεται να εφαρμόσει, νομίζετε ότι δημιουργεί πρόβλημα στους δανειστές μας;

«Πέρα από την πολυφωνία, το πρόβλημα είναι στο αν η ελληνική κοινωνία που τον ψήφισε (17%) ή δεν τον ψήφισε (83%) εκφράζεται από όσα λέγονται».

Το μήνυμα των εκλογών

«Η λαϊκή βούληση εκβιάζεται να τοποθετηθεί ξανά»

■ Ποιος κατά τη γνώμη σας ευθύνεται για το γεγονός ότι η χώρα οδηγείται σε νέες εκλογές και γιατί;

«Η αντίφαση είναι σαρκαστική. Στη θεωρία όλες οι πολιτικές δυνάμεις αρέσκονται να λένε ότι υποτάσσονται στη λαϊκή βούληση. Στην πράξη γίνεται το αντίθετο. Επιδιώκεται να χειραγωγήθει η λαϊκή βούληση στον κομματικό βολонταρισμό. Στις πρόσφατες εκλογές η λαϊκή βούληση είπε με τον πιο σαφή τρόπο ότι δεν εμπιστευόμαστε κανέναν σας να κυριαρχήσει ιδεολο-

γικά και προγραμματικά και να τα βρείτε, να κάνετε μια πιο ισορροπημένη σύνθεση πολιτικής από αυτή που ο καθένας σας μόνος του επαγγέλλεται. Η λαϊκή βούληση απέρριψε στο 81% τη ΝΔ, στο 83% τον ΣΥΡΙΖΑ και στο 87% το ΠαΣοΚ. Όμως η λαϊκή αυτή βούληση δεν άρεσε. Ετσι, η λαϊκή βούληση εκβιάζεται να τοποθετηθεί ξανά, με διλήμματα που θα την πάνε σε πιο διχαστικές επιλογές, ώστε να υποταχθεί στις κομματικές λογικές που αρνούνται το πολιτικό μήνυμα της λαϊκής ψήφου».

Ο λαός είπε με τον πιο σαφή τρόπο ότι «δεν εμπιστεύομαι κανέναν σας να κυριαρχήσει ιδεολογικά και προγραμματικά» και «να τα βρείτε»

Είπε

« Η λαϊκή βούληση απέρριψε στο 81% τη ΝΔ, στο 83% τον ΣΥΡΙΖΑ και στο 87% το ΠαΣοΚ. Όμως η λαϊκή αυτή βούληση δεν άρεσε »

« Ο χώρος της Κεντροαριστεράς στην Ελλάδα πλήρωσε ιστορικά την έμμονη άρνησή του να συνθέσει διαφορές και να βρει λύσεις που θα αντιστοιχούσαν στα κοινωνικά αιτήματα »

«Η οικονομία βρίσκεται στο όριο. Τα ταμεία αδειάζουν και αν συνεχίσετε έτσι σε λίγο καιρό οι φορολογούμενοι δεν θα πληρώνουν ούτε το... κινητό τους». Με αυτά τα λόγια τα στελέχη του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους καλωσόρισαν τους βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ κ. Παναγιώτη Λαφαζάνη και Ευκλείδη Τσακαλώτο και τρεις συμβούλους τους που τους συνόδευαν στο υπουργείο Οικονομικών προκειμένου να τους ενημε-

ρώσουν για τη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας εν όψει της δεύτερης εκλογικής αναμέτρησης. Το πρώτο ερώτημα που ετέθη από τους βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ ήταν: «Αν καταγγελθεί το μνημόνιο, πόσο θα αντέξει το Δημόσιο να πληρώνει;». Και η απάντηση ήταν: «Δεν καταλαβαίνετε ότι την επομένη θα γίνει πανζουρλισμός, κανένας δεν θα πληρώνει τίποτε, αυτόματα θα στερέψουν οι τράπεζες;».

Οι απορίες για τις συνέπειες καταγγελίας του μνημονίου

Τι είδε και τι άκουσε ο ΣΥΡΙΖΑ στο Γενικό Λογιστήριο

Οι ερωτήσεις των στελεχών της Κουμουνδούρου, οι αντοχές του Δημοσίου και η συζήτηση Δραγασάκη - Προβόπουλου

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΖΩΗΣ ΤΣΩΛΗΣ

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, τα έσοδα του κράτους, μετά το πρώτο τρίμηνο που παρουσίασαν μικρή αυξητική τάση, μειώθηκαν κατά 13% τον Απρίλιο και κατέρρευσαν το πρώτο δεκαήμερο του Μαΐου παρουσιάζοντας μείωση 17,5% στις εισπράξεις από ΦΠΑ και 20% στο σύνολο. Υπό αυτές τις συνθήκες το Δημόσιο αντέχει να καταβάλει μισθούς και συντάξεις ως το τέλος Ιουνίου.

Τα έσοδα του κράτους καταρρέουν

Οπως επισημάνθηκε στη συζήτηση, «το Δημόσιο εισπράττει μόνο τα έσοδα που παρακρατούνται στην πηγή – Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών, ειδικό φόρος στα καύσιμα, τσιγάρα και ποτά – και τους φόρους από τις λίγες συναλλαγές που γίνονται στην αγορά των αυτοκινήτων και στην κτηματαγορά».

«Ο κόσμος δεν πληρώνει άλλες οφειλές από τακτικούς ή έκτακτους φόρους, πολλοί καθυστερούν την πληρωμή ΦΠΑ και άλλων υποχρεώσεων. Έχει δημιουργηθεί κλίμα στον κόσμο και περιμένει την καταγγελία του μνημονίου».

Ο κ. Λαφαζάνης επανήλθε λέγοντας ότι θα καταγγελθεί το μνημόνιο και θα αλλάξει το κλίμα. Στη συζήτηση παρενέβη ο κ. Τσακαλώτος, ο οποίος είπε «έχετε δίκιο» και έθεσε το ερώτημα αν το υπουργείο Οικονομικών έχει επεξεργαστεί σενάρια – αν έχει «plan B» – για το πώς θα κινηθεί και θα λειτουργήσει το Δημόσιο στην περίπτωση καταγγελίας του μνημονίου, αν «παγώσουν» οι δόσεις της βοήθειας με απόφαση είτε της Ελλάδας είτε της τρόικας.

Δεν υπάρχει «plan B»

Κατά τις πληροφορίες η απάντηση ήταν ότι το υπουργείο Οικονομικών δεν έχει επεξεργαστεί τέτοια σενάρια – τουλάχιστον σε υπηρε-

σιακό επίπεδο – αλλά το Γενικό Λογιστήριο είχε έτοιμους πίνακες τους οποίους παρέδωσε στους εκπροσώπους του ΣΥΡΙΖΑ:

1. Για το δανειακό πρόγραμμα και τις ανάγκες του κράτους ως προς την εξυπηρέτηση τόκων και ομολόγων που λήγουν ως το 2020.

2. Προβολή για την εξέλιξη των εσόδων και των δαπανών του κράτους ως το τέλος του έτους υπό κανονικές συνθήκες, που περιο-

ρίζουν το έλλειμμα στο 6% περίπου του ΑΕΠ.

3. Προβολή για την εξέλιξη εσόδων υπό ακραίες συνθήκες, όπως αυτές που φαίνεται να δημιουργούνται προεκλογικά. Σ' αυτή την περίπτωση το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να ξεπεράσει και πάλι το 10% του ΑΕΠ, ενώ από τον Ιούλιο κιόλας θα υπάρχουν σοβαρά προβλήματα πληρωμών από το κράτος.

ΤΑ ΜΠΡΟΣ-ΠΙΣΩ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΥΡΩ

Συζητήσεις και απορίες προκάλεσαν τις τελευταίες δύο εβδομάδες οι δηλώσεις βουλευτών και στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ πάνω σε βασικά οικονομικά ζητήματα. Οι θεατές και οι ακροατές των τηλεοπτικών και των ραδιοφωνικών εκπομπών αντίστοιχα άκουγαν καθημερινά διαφορετικές και ενίοτε αντικρουόμενες θέσεις για ζητήματα όπως η συμμετοχή της Ελλάδας στην ευρωζώνη και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η μονομερής καταγγελία ή η επαναδιαπραγμάτευση του μνημονίου. Η αρχική αντίδραση της Κουμουνδούρου ήταν ότι επρόκειτο για προσπάθεια διαστρέβλωσης των θέσεων του ΣΥΡΙΖΑ από τα μέσα ενημέρωσης.

Ωστόσο η πολυφωνία συνεχίστηκε και εντάθηκε αναγκάζοντας το κόμμα να λάβει τα μέτρα του. Ήδη από την περασμένη Πέμπτη άρχισαν συσκέψεις για την οργάνωση των θέσεων που θα προβάλλονταν για οικονομικά ζητήματα ώστε να μη δημιουργείται σύγχυση.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

«Δεν πρόκειται να επιστρέψω τη διερευνητική εντολή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Θα σεβαστούμε τη λαϊκή εντολή. Θα προτείνουμε κυβέρνηση αριστερής συνεργασίας με στόχο να καταγγείλουμε τη δανειακή σύμβαση για να ακυρώσουμε το μνημόνιο»

(προεκλογική ομιλία, Λαμία, 29 Απριλίου 2012)

Π. ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ

«Εμείς μιλάμε για αριστερή έξοδο από το ευρώ, σε συνολική σύγκρουση με την ΕΕ και τον ολοκληρωτισμό της, από μια προοδευτική αριστερή κυβέρνηση»

(άρθρο, «Η "δικτατορία" του ευρώ!», iskra.gr, 6 Ιανουαρίου 2012)

ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

«Η λαϊκή ετυμηγορία καθιστά άκυρο το μνημόνιο και άκυρες τις δεσμευτικές εντολές των κκ. Σαμαρά, Βενιζέλου προς Ευρώπη και ΔΝΤ»

(δήλωση) 8 Μαΐου 2012

«Τα ταμεία αδειάζουν και αν συνεχίσετε έτσι σε λίγο καιρό οι φορολογούμενοι δεν θα πληρώνουν ούτε το... κινητό τους»

Π. ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ

«Το μνημόνιο θα ακυρωθεί, είναι θηλιά στον λαιμό του λαού»

(ΒΗΜΑ FM) 11 Μαΐου 2012

ΡΕΝΑ ΔΟΥΡΟΥ

«Ο ΣΥΡΙΖΑ ποτέ δεν έκανε λόγο για μονομερή αντιμετώπιση του μνημονίου»

(ΒΗΜΑ FM) 11 Μαΐου 2012

Γ. ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

«Πρέπει να διευκρινίσω ότι δεν έχουν κατανοηθεί πλήρως οι θέσεις του ΣΥΡΙΖΑ. Εμείς δεν μιλάμε για μονομερείς ενέργειες. Αντιθέτως, αναγνωρίζουμε ότι έχουμε μια δομική αλληλεξάρτηση στην ΕΕ και γι' αυτό δεν μιλούμε για μονομερείς ενέργειες, αλλά για επαναδιαπραγμάτευση των πάντων, εκτός και αν υποχρεωθούμε σε μονομερείς ενέργειες»

(Βήμα της Κυριακής) 13 Μαΐου 2012

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

«Εμείς έχουμε σαφή στόχο την παραμονή της χώρας μας στο ευρώ, αλλά χωρίς τις καταστροφικές πολιτικές της λιτότητας. Δεν μπορώ εγώ να εγγυηθώ ότι η ευρωζώνη θα είναι πάντα ενωμένη»

(Συνέντευξη στο ΑΠΕ) 14 Μαΐου 2012

Οι πίνακες αυτοί παραδόθηκαν στους εκπροσώπους του ΣΥΡΙΖΑ. Μετά την ανάλυσή τους στη δίωρη συνάντηση που έγινε στο κτίριο του ΓΛΚ στην οδό Πανεπιστημίου, η συζήτηση κύλησε σε ήπιους τόνους.

Αλλωστε αυτή η στροφή αποτυπώθηκε την εβδομάδα που πέρασε στις δημόσιες δηλώσεις του κ. Γιάννη Δραγασάκη και του κ. Γιώργου Σταθάκη, οι οποίοι δεν

Α. ΘΕΟΠΕΦΤΑΤΟΥ

«Τι θα πάθουμε δηλαδή; Τι θα πάθουμε αν πληρώσουμε με δραχμές;»

(ΒΗΜΑ FM) 14 Μαΐου 2012

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

«Το μνημόνιο δεν καταγγέλλεται από τον ΣΥΡΙΖΑ. Καταγγέλθηκε από τον ελληνικό λαό με την απόφασή του. Αν θέλετε, ακυρώθηκε από την εφαρμογή του»

(πρακτικά σύσκεψης πολιτικών αρχηγών υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας) 15 Μαΐου 2012

Γ. ΣΤΑΘΑΚΗΣ

«Σήμερα υπάρχουν πολύ μεγαλύτερα περιθώρια για μια σοβαρή αλλαγή των όρων του μνημονίου, αναφορικά με το σκέλος που μας ενδιαφέρει στην Ελλάδα, την άσκηση εσωτερικής πολιτικής»

(NET FM) 15 Μαΐου 2012

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΗΛΙΟΣ

«Σε έναν αριθμό μεγάλων επιχειρήσεων θα μπορούσε να φορολογηθεί ο τζίρος τους κατά 1%»

Γιάννης Μηλιός (δελτίο Mega, 16 Μαΐου 2012)

ΟΙ κ.κ. Δραγασάκης, Λαφαζάνης, Μηλιός και Τσακαλώτος ζήτησαν και έλαβαν από το Γενικό Λογιστήριο του κράτους και από την Τράπεζα της Ελλάδας στοιχεία για την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας

έχουν σχέση με τη ρητορική άλλων στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ (όπως του κ. Λαφαζάνη, ο οποίος επιμένει στο δικό του καταγγελτικό ρεύμα).

κ. Δραγασάκης, ο οποίος είχε διατελέσει αναπληρωτής υπουργός Οικονομίας το 1989 στην οικονομική κυβέρνηση, είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Γιώργο Προβόπουλο με τον οποίο διατηρεί στενή σχέση από την επο-

Ο κ. Προβόπουλος περιέγραψε με μελανά χρώματα την κατάσταση της οικονομίας και αναφέρθηκε στην «κοιλιά» των εσόδων

ΚΑΙ ΜΝΗΜΟΝΙΟ

Μ. ΓΛΕΖΟΣ

«Το αν θα είμαστε εντός ή εκτός ευρώ δεν έχει τόσο μεγάλη σημασία για μας. Δεν μας ενδιαφέρει αν θα είμαστε ή όχι στο ευρώ»

(Α 16 Μαΐου 2012)

Π. ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ

«Αυτό που εμείς θα κάνουμε, κατ' αρχάς ως κυβέρνηση, είναι να ακυρώσουμε τα μνημόνια. Ειδικότερα το δεύτερο μνημόνιο. Παράλληλα, θα συνοδευτεί και από μια προσπάθεια διεκδίκησης, που θα τη θέσουμε εξ αρχής, αναδιαπραγμάτευσης συνολικά του χρέους, σε μια λογική που θα επιδιώξουμε να διαγραφεί το μεγαλύτερο μέρος του»

(ΒΗΜΑ FM) 18 Μαΐου 2012

ΡΕΝΑ ΔΟΥΡΟΥ

«Δεν είμαστε και παλαβοί να πιστεύουμε ότι μια χώρα που είναι εκτός αγορών μπορεί να υπάρχει και χωρίς δάνειο»

(Σκέπη τηλεόραση) 18 Μαΐου 2012

ΑΝΑΣΚΕΥΑΣΤΗΚΑΝ - ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΗΚΑΝ

Δ. ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ

«Εγγυόμαστε τις καταθέσεις των πολιτών και θα τις χρησιμοποιήσουμε για την ανάπτυξη και παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας»

(ΒΗΜΑ FM) 7 Μαΐου 2012

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ

«Όταν λέμε να αξιοποιηθούν τα χρήματα των τραπεζών για ανάπτυξη, εννοούμε για τη χρηματοδότηση δημόσιων, κοινωνικών και ιδιωτικών επενδύσεων για να υπάρχει παραγωγική ανασυγκρότηση στη χώρα μας»

7 Μαΐου 2012

Μ. ΓΛΕΖΟΣ

«Εθελοντικό δάνειο ως προς τα φτωχά στρώματα και υποχρεωτικό δάνειο ως προς τους υψηλοεισοδηματίες, πάνω από 20.000 ευρώ εισόδημα τον χρόνο, μπορεί εκεί υποχρεωτικά να του πούμε να δίνει κάθε μήνα 100 ευρώ»

12 Μαΐου 2012

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ

«Η πρόταση του Μ. Γλέζου για έναν εσωτερικό δανεισμό για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους, υποχρεωτική για τα υψηλά εισοδήματα και προαιρετική για τους οικονομικά αδύνατους, αποτελεί ένα μόνο μέτρο, σε αντικατάσταση των χαρατσιών και των άλλων δυσβάστακτων αντικοινωνικών μέτρων, ενταγμένο σε μια δέσμη μέτρων κοινωνικής προστασίας και ανάπτυξης»

12 Μαΐου 2012

χή που ήταν και οι δύο μέλη του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων.

Ο κ. Προβόπουλος περιέγραψε με μελανά χρώματα την κατάσταση της οικονομίας, αναφέρθηκε στην «κοιλιά» των εσόδων που πήγαιναν καλά ως τον Μάρτιο αλλά κατέρρευσαν τον Απρίλιο εν όψει των εκλογών.

Η μεγαλύτερη ανησυχία αφορά τα επίπεδα ρευστότητας της οικονομίας που συρρικνώνονται μέρα με τη μέρα, ενώ υπάρχει αγωνία για την αντοχή των τραπεζών στις ακραίες συνθήκες που επικρατούν τις τελευταίες εβδομάδες.

Αλλα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, όπως ο υπεύθυνος του οικονομικού προγράμματος, καθηγητής κ. Γιάννης Μηλιός αλλά και ο κ. Τσακαλώτος, ενημερώθηκαν για τεχνικά θέματα που αφορούν τις τράπεζες και τη χρηματοδότησή τους μέσω του ΕΛΑ, του έκτακτου μηχανισμού ρευστότητας που τις κρατάει ζωντανές.

Το σενάριο της αναδιαπραγμάτευσης

Η τρόικα αναμένεται να ακολουθήσει σκληρή γραμμή σε πολιτικό επίπεδο. Ήδη ανακοίνωσε δημόσια ότι δεν πρόκειται να έρθει στην Αθήνα πριν από τις εκλογές του Ιουνίου και ώσπου να σχηματιστεί κυβέρνηση.

Ωστόσο στο παρασκήνιο έγινε γνωστό ότι κατά τη διάρκεια της τελευταίας προσπάθειας του Προέδρου της Δημοκρατίας για τον σχηματισμό οικονομικής κυβέρνησης διεμήνυσε στην Αθήνα ότι υπάρχει έτοιμο σχέδιο για επαναδιαπραγμάτευση του μνημονίου υπό τρεις όρους:

1. Τη χρονική μετατόπιση όλων των υποχρεώσεων της Ελλάδας και της εκπλήρωσης των στόχων για έναν χρόνο.

2. Την καταβολή του συνόλου της δανειακής βοήθειας (14,1 δισ. ευρώ) ως τον Σεπτέμβριο ώστε να αποκατασταθεί άμεσα η ρευστότητα στην οικονομία.

3. Το νέο πρόγραμμα θα δίνει έμφαση στις διαρθρωτικές αλλαγές και θα «παγώνει» κάθε μέτρο αύξησης της φορολογίας και της περικοπής μισθών και συντάξεων.

Περισσός κατά Κουμουνδούρου

Η ΚΥΡΙΑ Παπαρήγα εξακολουθεί να απορρίπτει κάθε πρόταση για συνεργασία με τον ΣΥΡΙΖΑ

Το ΚΚΕ πιέζεται αλλά δεν συνεργάζεται

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΜΠΙΤΣΙΚΑ

Το ΚΚΕ δεν παλεύει για καρέκλες» διαμνηνύει ο Περισσός προς τους πολίτες προκειμένου να αναγκάσει την εκλογική συμπίεση που δέχεται από τον ΣΥΡΙΖΑ, όπως αποτυπώνεται από τις ως τώρα δημοσκοπήσεις, οι οποίες εμφανίζουν να συνεχίζεται η διαρροή ψηφοφόρων του προς την «αντίπερα όχθη».

Δίνοντας μάχη μέχρις εσχάτων για να προβάλλει ως μόνη φερέγγυα δύναμη της Αριστεράς στην πάλη κατά του μνημονίου και των πολιτικών που απορρέουν από αυτό, το ΚΚΕ ασκεί μετωπική κριτική κατά του ΣΥΡΙΖΑ επιχειρώντας να ανακόψει τη «κί» δυναμική που διαγράφει ο χώρος αυτός. «Δεν υπάρχουν ανώδυνες λύσεις. Ο δρόμος της σύγκρουσης, της λαϊκής απεπείθεσης και ανατροπής απαιτεί θυσίες, αυτές όμως οδηγούν στη λαϊκή ευημερία. Ο δρόμος του συμβιβασμού και της υποταγής απαιτεί θυσίες δίχως τέλος, χωρίς θετική προοπτική για τον λαό» δήλωσε η γενική γραμματέας του ΚΚΕ κυρία **Αλέκα Παπαρήγα** στην προσπάθειά της να θέσει με σαφήνεια τις διαχωριστικές γραμμές ανάμεσα στους δύο χώρους, αρνούμενη με επιμονή κάθε πρόταση για συνεργασία.

Το ΚΚΕ δεν πρόκειται να κάνει πίσω ούτε έναν πόντο από τη στάση αυτή, όποιο και να είναι το εκλογικό αποτέλεσμα της 17ης Ιουνίου, παρ' ότι αντιλαμβάνεται πως οι εξελίξεις προκαλούν πολιτικό και εκλογικό κόστος για αυτό. Όπως δήλωσε κατηγορηματικά η «σιδηρά κυρία» του Περισσού, «το ΚΚΕ δεν μετέχει σε μια κυβερνητική διαχείριση σε βάρος του λαού».

«Θα ήταν εύκολο για το ΚΚΕ να βρει δικαιολογίες και να προσέλθει στην κυβέρνηση για να υπηρετήσει τον λαό μέσα από τη λεγόμενη "κυβερνώσα Αριστερά". Ετσι θα είχαμε κάποιες κυβερνητικές θεσούλες και υπουργεία» ξεκαθάρισε, προκαταλαμβάνοντας τις εξελίξεις: «Δεν παίρνουμε μέρος γιατί ξέρουμε πως θα εξελιχθούν τα πράγματα σε βάρος του λαού, παρά το γεγονός ότι ένα σημαντικό μέρος των εργαζομένων, ακόμα και ψηφοφόροι μας, επιθυμούν τη συμμετοχή μας γιατί μας έχουν εμπιστοσύνη, ξέρουν ότι είμαστε άφοβοι, δεν ταλαντευόμαστε, δεν κάνουμε πίσω».

Η πραγματικότητα, όπως αποτυ-

πώνεται από την παραδοχή της κυρίας Παπαρήγα, είναι ότι το ΚΚΕ φαίνεται να πιέζεται από τις εξελίξεις, όπως αυτές διαγράφονται με πρωταγωνιστή τον ΣΥΡΙΖΑ. Όχι τόσο σε επίπεδο κομματικών οργάνων όσο στο επίπεδο της βάσης, κυρίως μεταξύ των οπαδών και φίλων του κόμματος, οι οποίοι βλέπουν στις παρούσες συνθήκες ραγδαίας οικονομικής και κοινωνικής κρίσης και παρά τη σθεναρή και αγωνιστική στάση που έχει τηρήσει το ΚΚΕ όλο το προηγούμενο διάστημα τη «μερίδα του λέοντος» της λαϊκής υποστήριξης να συρρικνώνεται ο ΣΥΡΙΖΑ.

Οι ερμηνείες που δίνονται στο ΚΚΕ είναι ότι η πρόταση του κ. Αλ. Τσίπρα για αριστερή κυβέρνηση, σε συνδυασμό με την επιθυμία μεγάλης μερίδας πολιτών να τιμωρήσει τα δύο μεγάλα κόμματα, δημιούργησε μια «χίμαιρα αυταπατών», η οποία αργά ή γρήγορα θα «ξεφουσκώσει».

Πρώτιστο μέλημα του Περισσού είναι να μην αφεθούν οι ευρύτεροι ψηφοφόροι του κόμματος να «υποκύψουν» στο κλίμα που έχει διαμορφωθεί, αφήνοντας εκτός του κάδρου των εξελίξεων το ΚΚΕ. Επίσης, καταβάλλεται συστηματική προσπάθεια για εγρήγορση του κομματικού δυναμικού, ώστε να μην υπάρξουν φαινόμενα στασιμότητας ως προς την προεκλογική δράση του κόμματος ή, ακόμη χειρότερα, να μη δημιουργηθεί κλίμα ηττοπάθειας. Ετσι ο κομματικός μηχανισμός έχει τεθεί σε πλήρη ετοιμότητα και οι συσκέψεις και ομιλίες προς στελέχη και μέλη του ΚΚΕ και της ΚΝΕ είναι συνεχείς, με βασικό μήνυμα ότι μπορεί «μέχρι τις εκλογές αυτός που πλασάρεται ως πρωταγωνιστής να είναι ο ΣΥΡΙΖΑ, όμως το πραγματικό δίλημμα είναι αυτό που λέμε εμείς: με τα μονοπώλια ή με τον λαό, η Ελλάδα μπορεί να αναπτυχθεί έξω από την ΕΕ και όχι μέσα».

Ετσι το ΚΚΕ θα επιμένει στη δική του πρόταση διακυβέρνησης - τη διακυβέρνηση της λαϊκής εξουσίας, όπως την προσδιορίζει, δηλώνοντας ότι «αυτή η κυβέρνηση αξίζει στον λαό». Ως τότε βεβαίως μιλάει και αυτό, όπως ο ΣΥΡΙΖΑ, για «ακύρωση των μνημονίων, των ανηλεών συμβάσεων και των όλων των μέτρων που ψηφίστηκαν, από την αρχή της κρίσης και ενδιάμεσα, από τη Βουλή που θα προκύψει», προαναγγέλλοντας ότι θα καταθέσει σχετική πρόταση νόμου.

Εν μέσω έντονης πόλωσης, ο κ. Ευ. Βενιζέλος επιχειρεί να ξαναστήσει με νέα υλικά το άλλοτε κραταιό Κίνημα

ΠαΣοΚ για Εντατική ή μαιευτήριο

Η ακτινογραφία ενός γερασμένου κόμματος που πώχευσε μαζί με το κράτος και αναζητεί σωτηρία στο νέο αίμα

Στις 18 Μαρτίου, όταν ο κ. Ευ. Βενιζέλος εξελέγη πρόεδρος του ΠαΣοΚ, δεν είχε σβήσει ακόμη ο απόηχος των σκληρών αλλά επιτυχημένων διαπραγματεύσεων για το «κούρεμα» του χρέους. «Υστερα από αυτή την εμπειρία, πόσο δύσκολα να είναι τα πράγματα με το ΠαΣοΚ;» έλεγε με αυτοπεποίθηση στους συνομιλητές του. Σύντομα ανακάλυψε ότι 22 χρόνια παρουσίας σε κυβερνητικές θέσεις τον είχαν κρατήσει μακριά από έναν κομματικό μηχανισμό ο οποίος αποτελούσε terra incognita για τον ίδιο και τους συνεργάτες του. Μια μικρογραφία του Δημοσίου, καταχρεωμένη και χασπική, που έπνιγε τα μηνύματα της κατάρρευσης από την κοινωνία δίνοντας τον δικό της αγώνα αυτοσυντήρησης. Τώρα, σε 30 ημέρες, ανάμεσα σε δύο εκλογικές αναμετρήσεις, ο κ. Βενιζέλος καλείται να οικοδομήσει ένα καινούργιο κόμμα με εκλογικές αξιώσεις χωρίς να μπορεί να σκοτώσει οριστικά το παλαιό.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΗ

Οι συνθήκες της νέας αναμέτρησης απειλούν να συνθλίψουν τον μεσαίο χώρο, με την έντονη πόλωση που δημιουργείται στα δεξιά και στα αριστερά του πολιτικού φάσματος. Θα διατηρήσει το ΠαΣοΚ τα ποσοστά του ή θα έχει τη μοίρα της Ενωσης Κέντρου από την οποία προήλθε απέναντι σε έναν ΣΥΡΙΖΑ που καλπάζει; Ή μήπως, μετά την εκτόνωση του εκλογικού σώματος, θα επικρατήσει το κριτήριο επιβίωσης της χώρας εντός του ευρώ; Αν φοβηθούν οι ψηφοφόροι το ενδεχόμενο ακυβερνησίας, γιατί να μην επιλέξουν τη ΝΔ που φαίνεται να έχει περισσότερες πιθανότητες να σχηματίσει κυβέρνηση, βυθίζοντας το ΠαΣοΚ; Μπορεί το ΠαΣοΚ να συνεχίσει να υπάρχει αν στις 17 Ιουνίου καταγράψει μονοψήφιο ποσοστό ή θα παρακολουθήσουμε σε απευθείας τηλεοπτική μετάδοση την εξαύλωση του μεγάλου πρωταγωνιστή της Μεταπολίτευσης;

Ο προβληματισμός και το σοκ που

συνεργάτες του, ενημερώνεται για διάφορα θέματα, αλλά «πρωινός καφές» δεν υπάρχει. Οι σημαντικές συσκέψεις γίνονται αργά το βράδυ και ελάχιστες από αυτές ανακοινώνονται. Στο ενδιάμεσο παρελαύνουν από το γραφείο του στελέχη αλλά και υποψήφιοι που δεν εξελέγησαν προκειμένου να ζητήσουν κάποιο κομματικό πόστο ή ακόμη και να αλλάξει η σειρά στο ψηφοδέλτιο της περιφέρειας τους και να τεθούν εκείνοι επικεφαλής αντί του εκλεγμένου βουλευτή.

Την περασμένη Πέμπτη – και αφού είχαν προηγηθεί τριετήσεις στελεχών όπως η κυρία Διαμαντοπούλου και οι κκ. Δ. Ρέππας, Λοβέρδος και Ι. Δατσέρης – ο κ. Βενιζέλος μιλώντας στην ΚΟ του κόμματος οριοθέτησε για πρώτη φορά τον χώρο του νέου ΠαΣοΚ, το οποίο εκφράζει «την υπεύθυνη Κεντροαριστερά και εντάσσεται στην ευρωπαϊκή Σοσιαλδημοκρατία». Μάλιστα ανακοίνωσε ότι την Τετάρτη θα συναντηθεί στις Βρυξέλλες με τον κ. Φρανσουά Ολάντ, με τον επικεφαλής των γερμανών Σοσιαλδημοκρατών (SPD) και άλλους σοσιαλιστές με αντικείμενο τους νέους συσχετισμούς στην Ευρώπη.

Διπλό μέτωπο

Ταυτοχρόνως άνοιξε διπλό μέτωπο κατά της Δεξιάς, η οποία, όπως είπε, οδήγησε τη χώρα στις εκλογές αιχμαλωτισμένη στην ψευδαίσθηση της δήθεν κομματικής αυτοδυναμίας, αλλά και κατά της ανευθυνότητας, της δημαγωγίας και του λαϊκισμού που εμφανίζεται ως δήθεν αριστερός ή προοδευτικός. Σε μια ομιλία 13 σελίδων ο ΣΥΡΙΖΑ υπονοήθηκε με διάφορους τρόπους αλλά δεν κατονομάστηκε ούτε μία φορά. Επιπλέον, ο κ. Βενιζέλος έδωσε το σήμα ότι τελειώνει η περίοδος του αυτομαστιγώματος και της μετάνοιας και ξεκινά μια επιθετική εκστρατεία με βάση την πρόταση του ΠαΣοΚ για έξοδο από το μνημόνιο σε τρία χρόνια, χωρίς οριζόντιες μειώσεις στα εισοδήματα ή νέους φόρους.

Ειδική αναφορά έκανε στους ανέργους, στους συνταξιούχους, στους μικρομεσαίους επιχειρηματίες, στους αγρότες και στους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα. Αντιθέτως, τράβηξε διαχωριστική γραμμή με τον δημόσιο τομέα και κυρίως με τη συνδικαλιστική του εκπροσώπηση. Οι δημόσιοι υπάλληλοι, μια προνομιακή δεξαμε-

ΣΗΜΑ ΕΔΩΞΕ
Ο κ. Ευ. Βενιζέλος ότι τελειώνει η περίοδος του αυτομαστιγώματος και ξεκινά μια επιθετική εκστρατεία με βάση την πρόταση του ΠαΣοΚ για έξοδο από το μνημόνιο

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ του ΠαΣοΚ μόνο με ριζική ανανέωση σε πρόσωπα, δομές και κουλτούρα αναμένει ένα νέο στέλεχος, ο κ. Ν. Ανδρουλάκης (κάτω), ενώ ο κ. Α. Λοβέρδος επισημαίνει ότι αριστερότερα από το ΠαΣοΚ βρίσκονται μόνο το ΚΚΕ και η ΔΗΜΑΡ

νή ψηφοφόρων για το ΠαΣοΚ, θεωρείται οριστικά χαμένη προς όφελος του ΣΥΡΙΖΑ.

Το μνημόνιο εξόρισε το ΠαΣοΚ μακριά από την παραδοσιακή κομματική βάση του και το εγκατέλειψε στην έρημο για να αναζητήσει τη νέα «γη της επαγγελίας». Οι ψηφοφόροι που απέμειναν πιστοί είναι συνταξιούχοι, αγρότες και νοικοκυρές, ηλικίας άνω των 55 ετών, χαμηλού μορφωτικού επιπέδου. Το ΠαΣοΚ έχασε το 20% των ψηφοφόρων του 2009 προς τον ΣΥΡΙΖΑ, περίπου το 10% προς τη ΔΗΜΑΡ και μόλις το 4% προς τη ΝΔ. Εξέλεξε 127 λιγότερους βουλευτές και χάθηκε όλη η ηγετική ομάδα του κ. Γ. Παπανδρέου.

Ενα γερασμένο κόμμα δεν μπορεί παρά να ακολουθήσει μοιραία τον κύκλο της ζωής, εκτός κι αν η ηγεσία του καταφέρει να προσαρμόσει στα δεδομένα του ΠαΣοΚ την απίστευτη ιστορία του Μπέντζαμιν Μπάτον, ο οποίος γεννήθηκε 80 ετών και επέστρεψε στη βρεφική ηλικία. Ή, όπως το θέτει η κυρία Διαμαντοπούλου, αυτή τη στιγμή που αρχίζουν να αποκαλύπτονται και τα άλλα κόμματα είναι εξίσου πιθανό να βρεθεί το ΠαΣοΚ είτε στο 7% είτε στο 27%.

Στον ΣΥΡΙΖΑ μετακινήθηκαν νέοι ψηφοφόροι αλλά και δυναμικά μεσοαία στρώματα, τα οποία δεν βρίσκο-

νται στην απελπιστική κατάσταση των ανέργων. Ωστόσο η πολυσημία του ΣΥΡΙΖΑ για το μνημόνιο, το ευρώ, καθώς και το φλερτ με το ΠαΣοΚ της δεκαετίας του '80, εκπροσωπούμενο από το ζεύγος Λούκας Κατσέλη - Γεράσιμου Αρσένη, δεν είναι βέβαιον ότι συσφίγγουν τους δεσμούς με τη μεσαία τάξη.

Συμμαχίες

Κανένα στέλεχος του ΠαΣοΚ δεν τρέφει ψευδαισθήσεις ότι η κατάσταση είναι εύκολη. Χρειάζεται επείγοντως νέο αίμα («ήμασταν ένα κόμμα προϋσταμένων και υφισταμένων και τώρα ζητούμε από τους υφισταμένους να μετατραπούν σε ηγέτες» σχολιάζει έμπειρο στέλεχος) και νέες συμμαχίες. «Το ΠαΣοΚ έχασε το ηθικό του κεφάλαιο, δεν ηττήθηκαν οι ιδέες του. Μόνο με ριζική ανανέωση σε πρόσωπα, δομές και κουλτούρα θα αποκαταστήσει τη σχέση του με την κοινωνία» παρατηρεί ο κ. Ν. Ανδρουλάκης, από τη νεότερη γενιά στελεχών του κόμματος.

Στον χώρο της Κεντροαριστεράς οι δυνάμεις είναι μετρημένες: η Δημοκρατική Αριστερά και οι Οικολόγοι Πράσινοι, με τους οποίους θα επιδιώξει να συνεννοηθεί ο κ. Βενιζέλος τις επόμενες ημέρες. «Αριστερότερα από το ΠαΣοΚ βρίσκονται μόνο το ΚΚΕ και οι δυνάμεις της ΔΗΜΑΡ. Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι Αριστερά. Είναι ένα μόρφωμα έξω από την υφιστάμενη πολιτική γεωγραφία και θα δούμε πού θα καθήσει εκλογικά» επισημαίνει ο κ. Λοβέρδος. Και ο κ. Π. Ευθυμίου πιστεύει ότι, αν κατορθώσει το ΠαΣοΚ να διατυπώσει με δύναμη και σαφήνεια την πρότασή του για τη χώρα, οι πολίτες αυτή τη φορά δεν θα κλείσουν τα αφτιά τους.

Ενα γερασμένο κόμμα πεθαίνει ή έχει ελπίδες αν καταφέρει να γίνει Μπέντζαμιν Μπάτον, ο οποίος γεννήθηκε 80 ετών και επέστρεψε στη βρεφική ηλικία

Λεπτές ισορροπίες

Ίσως είναι η πρώτη φορά έπειτα από πολλά χρόνια που τα στελέχη του ΠαΣοΚ εμφανίζονται ενωμένα και πιθανόν αυτό να μην κρατήσει πολύ. Γνωρίζουν όμως πολύ καλά ότι, καθώς είναι καθεστωτικό κόμμα, πρόκειται να εμπλακούν σε έναν αντισυμβατικό πόλεμο επιβίωσης, σε ένα υβριδικό εμφύλιοπολεμικό κλίμα, με το πολιτικό σύστημα να αναζητεί νέα σημεία ισορροπίας. Από αύριο όλα τα στελέχη ρίχνονται στη μάχη με συγκεκριμένα καθήκοντα και πρόγραμμα περιοδίων σε όλη τη χώρα. Ενας από τους «Νέστορες» της παράταξης ομολογεί ότι εξαιτίας της ρευστότητας που επικρατεί δεν εμπιστεύεται την κρίση του για να προβλέψει το μέλλον του ΠαΣοΚ. Τα μάχημα στελέχη όμως επιμένουν ότι «όταν η διαφορά όλων μας είναι πέντε μονάδες, τα πάντα μπορεί να συμβούν!».

Ο κ. Ευ. Βενιζέλος οριοθέτησε τον χώρο του νέου ΠαΣοΚ στην υπεύθυνη Κεντροαριστερά και εντάσσεται στην ευρωπαϊκή Σοσιαλδημοκρατία

προκάλεσε το 13% παρέλυσαν επί δύο εβδομάδες την Ιπποκράτους αλλά κυρίως τον κ. Ευ. Βενιζέλο. Ο πρόεδρος του ΠαΣοΚ ανακοίνωσε τη διάλυση του κόμματος, κατήγγειλε το Πολιτικό Συμβούλιο, το αντικατέστησε με μια επιτροπή έξι κορυφαίων στελεχών (Α. Λοβέρδος, Κ. Σκανδαλίδης, Άννα Διαμαντοπούλου, Μιχ. Χρυσόχοϊδης, Μ. Ανδρουλάκης, Φώφη Γεννηματά) και άφησε να αιωρούνται τα ερωτήματα και η αγωνία με ποια στρατηγική θα κατέλθει το ΠαΣοΚ στις εκλογές και πώς θα ανασυνταχθεί.

Επαφές

Όσο ήταν υπουργός Οικονομικών ο κ. Βενιζέλος έφθανε στο γραφείο του στις 10.30 - 11 π.μ. Στην Ιπποκράτους η ημέρα του ξεκινά στις 9 το πρωί ή και ακόμη νωρίτερα, με έναν δυνατό εσπρέσο – αντικατέστησε τον καφέ φίλτρου που έπνιγε για χρόνια. Βλέπει τους

Μένει μόνος

Βέτο Καραμανλή για Μάνο

Τον δρόμο για τη συνεργασία του κ. Στ. Μάνου με τη ΝΔ φέρεται ότι έκλεισε ο πρώην πρωθυπουργός κ. **Κ. Καραμανλής**. Το περασμένο Σάββατο, την παραμονή της πρώτης σύσκεψης υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. **Κάρ. Παπούλια** για τη συγκρότηση κυβέρνησης, συναντήθηκαν κατ' ιδίαν ο κ. Σαμαράς με τον πρόεδρο της Δράσης για να συζητήσουν το πλαίσιο της συνεργασίας τους. Όμως η απαίτηση του κ. Μάνου, την οποία είχε εκφράσει και δημόσια, να ηγηθεί άλλο πρόσωπο πλην του κ. Σαμαρά αυτής της νέας προσπάθειας δεν ικανοποίησε τον πρόεδρο της ΝΔ. Η συζήτηση έληξε σχετικά σύντομα και άδοξα.

Τις επόμενες ημέρες υπήρξαν εισηγήσεις να επιχειρηθεί νέα προσέγγιση, αυτή τη φορά όμως μέσω τρίτου προσώπου και χωρίς παρέμβαση του κ. Σαμαρά. Αυτό το σχέδιο ωστόσο δεν προχώρησε, καθώς ο πρώην πρωθυπουργός δεν ξεχνάει εύκολα και σε συνομιλία που είχε με τον πρόεδρο της ΝΔ του εξέθεσε με σα-

φήνεια τα προβληματικά σημεία μιας συνεργασίας με τον κ. Μάνο. Ο κ. Καραμανλής τον προέτρεψε να μην κάνει λάθος, θυμίζοντάς του ότι ο κ. Μάνος στις εκλογές του 2004, που η ΝΔ κέρδισε την πρωτιά, συνεργάστηκε και εξελέγη βουλευτής Επικρατείας με το ΠαΣοΚ.

Η ΑΠΑΓΓΗΣΗ του κ. Μάνου να ηγηθεί άλλο πρόσωπο πλην του κ. Σαμαρά απερίφβη από τη ΝΔ

χίας της Κεντροδεξιάς, στα πρότυπα της κεντροαριστερής συμμαχίας της Ελιάς στην Ιταλία υπό τον **Ρομάνο Πρόντι**, ήταν να συνασπίζονταν σε αυτήν κόμματα και δυνάμεις από τον χώρο της ευρύτερης Δεξιάς, του Κέντρου και των Φιλελευθέρων.

Αυτό το σχέδιο δεν προχώρησε για πολλούς λόγους, ενώ προβλήθηκαν και ενστάσεις. Η πρώτη είχε σχέση με το χρονικό σημείο, καθώς σε προεκλογική περίοδο δεν είναι εύκολο να ανοίξουν τέτοια ζητήματα και η δεύτερη και πιο σημαντική

ήταν οι ενδεχόμενες ισχυρές αντιδράσεις από το καραμανλικό στρατόπεδο. Ως εκ τούτου η κυρία Μπακογιάννη, αντιλαμβανόμενη την προβληματικό σχέδιο, υποχώρησε και δέχθηκε τις ενστάσεις.

Η ίδια είχε την ευκαιρία, όπως πληροφορείται «Το Βήμα», να συνομιλήσει και με τον πρώην πρωθυπουργό κ. **Κ. Καραμανλή** που, ως εξέφρασε την ανησυχία του για την κατάσταση που επικρατεί στη χώρα και της μίλησε για την ανάγκη της ενίσχυσης των φιλοευρωπαϊκών δυνάμεων έναντι του ΣΥΡΙΖΑ. Σε κα-

μία περίπτωση όμως δεν της υπέδειξε τι να πράξει και της σημείωσε πως οφείλει να κινηθεί με βάση το εθνικό συμφέρον – το οποίο και η ίδια τελικά προέταξε – και όχι τις προσωπικές της φιλοδοξίες.

Οι διεργασίες ήταν επίπονες και ζητούμενο της συνάντησης της κυρίας Μπακογιάννη και του κ. Σαμαρά ήταν να τεθούν οι βάσεις για να υπάρξει ένα κείμενο που θα αποτελέσει ουσιαστικά το πλαίσιο αρχών στις οποίες θα στηριχθεί η συνεργασία των δύο πολιτικών προσωπικοτήτων της Κεντροδεξιάς.

Σύμφωνα με πληροφορίες, σε αυτό το κείμενο θα υπάρχουν ρητές αναφορές για προσήλωσή στις φιλελεύθερες ιδέες και για την ανάγκη προώθησης διαρθρωτικών αλλαγών, καθώς επίσης και για τη λήψη μέτρων που θα ενισχύσουν το «κοινωνικό πρόσωπο» της ΝΔ.

Εμπόδιο, που όμως δεν είναι ανυπέρβλητο, θεωρείται το σε ποιες θέσεις στα ψηφοδέλτια της ΝΔ θα τοποθετηθούν στελέχη της Συμμαχίας. Η κυρία Μπακογιάννη φέρεται να ζήτησε τη συμμετοχή σε εκλογική θέση τουλάχιστον δέκα προσώπων, μεταξύ των οποίων οι κκ. Ζαφειριάδης και Οικονόμου και οι πρώην βουλευτές κκ. **Χρ. Μαρκογιαννάκης**, **Ελ. Αυγενάκης** και **Γ. Κοντογιάννης**.

Εκκρεμότητα υπάρχει όσον αφορά το πού θα πολιτευθεί η κυρία Μπακογιάννη ή το εάν θα τοποθετηθεί σε εκλογική θέση στο ψηφοδέλτιο Επικρατείας. Υπάρχουν όμως και ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες – που δεν έχουν ισχυρές πιθανότητες – ότι θα επιδείξει ανωτερότητα, προτάσσοντας το εθνικό πάνω από το προσωπικό της συμφέρον, ζητώντας να μην είναι σε εκλογική θέση.

Με αυτή την κίνηση θα στείλει και μήνυμα στους ψηφοφόρους της ΝΔ, αλλά κυρίως της Δημοκρατικής Συμμαχίας (ήδη υπάρχει μεγάλη γκρίνια και δυσανεξία) που τη στήριξαν, ότι η συμμαχία με τον κ. Σαμαρά γίνεται για εθνικούς λόγους και όχι καθαρά για προσωπική φιλοδοξία, λόγω της μη εισόδου του κόμματος στη Βουλή.

Θα προβάλουν το φόβητρο της δραχμής

Δόγμα «φωτιά και τσεκούρι» κατά του ΣΥΡΙΖΑ

Με το δόγμα «τσεκούρι και φωτιά» θα κινηθεί η Νέα Δημοκρατία έναντι του ΣΥΡΙΖΑ, του βασικού πλέον ιδεολογικού αντιπάλου της στην πορεία προς τις εκλογές της 17ης Ιουνίου, και θα προβάλει έντονα τον φόβο της δραχμής. Ο κ. **Αντ. Σαμαράς**, ο οποίος συνέβαλε με την πολιτική που ακολούθησε στην ανάδειξη του ΣΥΡΙΖΑ, έχει ως βασικό στόχο του την πολιτική εξουδετέρωσή του, ενώ την ίδια στιγμή θα επιδιωχθεί και η αποδυνάμωση των Ανεξάρτητων Ελλήνων.

Στην Ευρώπη με αλλαγές

Η στρατηγική έχει ως βάση να αναδειχθεί κυρίως ο ΣΥΡΙΖΑ ως ανπιευρωπαϊκή δύναμη και, δευτερευόντως, το κόμμα του κ. **Π. Καμμένου** ως ένα λαϊκίστικο και ανεύθυνο μόρφωμα. Ο κ. Σαμαράς θα επιμείνει ιδιαίτερα στη θέση του «Η Ελλάδα στην Ευρώπη με αλλαγές» έναντι «της Ελλάδας της απομόνωσης και της δραχμής». Ο ίδιος αναλαμβάνεται τον εαυτό του ως τον βασικό παράγοντα στον οποίο στηρίζεται το σύστημα εξουσίας, ώστε να αποτελέσει η ΝΔ το ανάχωμα στην επέλαση του ΣΥΡΙΖΑ. Θα προτάξει το σύνθημα «πολιτική σταθερότητα, ασφάλεια και ευρωζώνη εντός Ευρώπης», ενώ με τη συμμαχία με την κυρία **Ντόρα Μπακογιάννη** φιλοδοξεί να κερδίσει την υποστήριξη ετερόκλητων δυνάμεων που επί δυόμισι χρόνια τον χαρακτήριζαν... αποσυνάγων.

Παρά το γεγονός ότι εκφράζονται επιφυλάξεις από διάφορα κέντρα για την αποτελεσματικότητα και τη δυνατότητα του κ. Σαμαρά να εκφράσει το ευρωπαϊκό μέτωπο – κυρίως λόγω έλλειψης εμπιστοσύνης –, ο πρόεδρος της ΝΔ γνωρίζει ότι αυτή τη στιγμή είναι ο χρήσιμος παίκτης του συστήματος. Παράλληλα θα επιμείνει στην ανάγκη για τροποποιήσεις του μνημονίου για να παραμείνει η χώρα στο ευρώ και να υπάρξει ανάπτυξη, ώστε να μη φαίνεται μνημονιακός και να εξουδετερώσει τις σχετικές κατηγορίες του ΣΥΡΙΖΑ.

Ο κ. Σαμαράς θα παρευ-

ρεθεί την Τετάρτη στις Βρυξέλλες στη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος και σε συναντήσεις που θα έχει με ομοϊδεάτες του ηγέτες θα επιδιώξει δηλώσεις στήριξής του, οι οποίες θα τον εμφανίζουν ως τον πολιτικό παράγοντα που θα εξασφαλίσει πολιτική σταθερότητα στην Ελλάδα. Ωστόσο, επειδή στις εκλογές ψηφίζουν οι έλληνες ψηφοφόροι, θα ξεκινήσει τις επόμενες ημέρες επικοινωνιακή αντιπαράθεση για να αναδειχθούν οι αντικρουόμενες και ανεδαφικές, όπως λένε στη

Η στρατηγική της ΝΔ

έχει ως βάση να αναδειχθεί κυρίως ο ΣΥΡΙΖΑ ως ανπιευρωπαϊκή δύναμη και, δευτερευόντως, το κόμμα του κ. **Π. Καμμένου** ως ένα λαϊκίστικο και ανεύθυνο μόρφωμα

ΝΔ, θέσεις του ΣΥΡΙΖΑ.

Γι' αυτό έγινε και η αναφορά-προειδοποίηση του κ. Σαμαρά προ ημερών στην ΚΟ της ΝΔ, ότι ο ΣΥΡΙΖΑ «είναι ομοσπονδία από συνιστώσες αριστερών ομάδων που ξεκινάνε από τη νεκρανάσταση του σφυροδρέπανου και φτάνουν μέχρι την αναρχία».

Θέλουν να κάψουν τον... Καμμένο

Ο εκ δεξιών ΣΥΡΙΖΑ είναι για τη ΝΔ το κόμμα του κ. Καμμένου, ο οποίος θεωρούν ότι υπέστη σημαντικό πλήγμα μετά τις παλινωδίες με το περιβόητο «σενάριο Β'» που κατέθεσε, σύμφωνα και με την Προεδρία της Δημοκρατίας, στον κ. **Κ. Παπούλια** για τη συγκρότηση κυβέρνησης. Οι εντυπώσεις χάθηκαν, αφού κυριάρχησε η εντύπωση πως ο κ. Καμμένος συζητούσε, παρά τις διαψεύσεις, να προσφέρει στήριξη ή ανοχή σε κυβερνητικό σχήμα, εφόσον η χώρα αντιμετωπίζει υπαρκτό και άμεσο κίνδυνο εθνικής ασφαλείας.

Ακόμη και οι προτάσεις του κ. Καμμένου αντιμετωπίστηκαν με λαιμοδείκτη, με αποτέλεσμα ο ίδιος να απειλεί με προσφυγή στη Δικαιοσύνη για τη διαρροή του «Σχεδίου Β'», αλλά και να απαντά με βαριές εκφράσεις προς τη ΝΔ κυρίως, κάνοντας λόγο για βρώμικο πόλεμο και προβοκάτσια. Πάντως η πρώτη συμμετοχή των Ανεξάρτητων Ελλήνων σε κρίσιμες συσκέψεις ανέδειξε προβληματικά σημεία του κόμματος, αλλά και τον διχασμό και τις διαφορετικές επιδιώξεις και απόψεις των κεντρικών στελεχών του, παρά τις θεωρίες συνωμοσιολογίας που κυριαρχούν για να καλύψουν τις αδυναμίες.

ΑΡΗΣ ΡΑΒΑΝΟΣ

ΣΑΝ ΤΟΝ εκ δεξιών ΣΥΡΙΖΑ παρουσιάζει η ΝΔ το κόμμα του κ. Καμμένου

ΓΝΩΜΗ

Ο «Καλλικράτης» της... Δεξιάς

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΧΙΩΤΗ

Η συνένωση των δυνάμεων της Δεξιάς που επιχειρείται μυστικά αυτές τις ημέρες είναι μια διαδικασία που μοιάζει αρκετά με τον... «Καλλικράτη»! Κανένας δεν την επιθυμεί πραγματικά, αλλά καθίσταται σχεδόν αναγκαστική για τη σωτηρία όσων συμμετέχουν σε αυτήν.

Ο κ. **Αντ. Σαμαράς** τη χρειάζεται, επειδή είναι ίσως ο μοναδικός τρόπος για να παραμείνει η ΝΔ πρώτο κόμμα και να να αποφύγει ο ίδιος αλλά και η παράταξή του μια περιπέτεια ανεξλέγκτης εσωστρέφειας.

Η κυρία **Ντόρα Μπακογιάννη** τη ζητεί, διότι ίσως είναι ο μοναδικός τρόπος για να είναι η ίδια αλλά και οι στενότεροι συνεργάτες της στη νέα Βουλή.

Ο κ. **Γ. Καρατζαφέρης** τη μελετά, γιατί διαπιστώνει ότι η αυτόνομη κάθοδος του ΛΑΟΣ στις εκλογές ίσως του στοιχίσει όχι μόνο την οριστική απομόνωσή του από το πολιτικό σύστημα αλλά και τη διαρροή

Η καχυποψία και η έλλειψη εμπιστοσύνης του ενός προς τον άλλον είναι τόσο μεγάλες που εκφράζονται με κάθε ευκαιρία

και άλλων στελεχών του προς τη ΝΔ.

Το πρόβλημα για όλες τις πλευρές όμως είναι δεν έχουν ακόμη κατανοήσει πλήρως σε πόσο δύσκολη θέση μπορεί να βρεθούν αν οι διαβουλευσεις τους δεν καρποφορήσουν. Και συνεχίζουν να παζαρεύουν παριστάνοντας ότι διαπραγματεύονται από θέση ισχύος, προβάλλοντας μερικές φορές παράλογες απαιτήσεις.

Επιπλέον η καχυποψία και η έλλειψη εμπιστοσύνης του ενός προς τον άλλον παραμένουν αναλλοίωτες.

Γι' αυτό και τίποτε δεν πρέπει ακόμη να θεωρείται δεδομένο. Η συμφωνία Σαμαρά - Μπακογιάννη θεωρούνταν σχεδόν βέβαιη το βράδυ της Πέμπτης και μάλλον απίθανη το βράδυ της Παρασκευής. Η επικοινωνία Σαμαρά - Καρατζαφέρη έχει διακοπεί.

Και αν υπάρξει τελικώς κάποια συμφωνία, κατά πάσα πιθανότητα θα μοιάζει περισσότερο με προσωρινή ανακωχή και επανασύνδεση προσώπων που συνήθισαν να ζουν χωρία...

Ρόλο πολιτικού καταλύτη φιλοδοξεί να παίξει ένα νέο πολιτικό σχήμα που αναμένεται να ανακοινωθεί σύντομα

Πρόσω... ευρωπαϊκά στο Κέντρο

Τα πρόσωπα και οι διαυλοι επικοινωνίας με τον φιλελεύθερο χώρο και την Κεντροαριστερά

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΩΒΑΙΟΣ

Εντονες παρασκηνιακές διεργασίες βρίσκονται σε εξέλιξη στον ευρύτερο χώρο της Κεντροαριστεράς και του ευρωκεντρικού φιλελευθερισμού, με πρώτο διαφαινόμενο αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός νέου πολιτικού σχηματισμού. Φιλοδοξία και στόχος των πρωτοβουλιών αυτών είναι να αναδείξουν έναν πολιτικό φορέα ο οποίος, κατά την εκτίμηση των εμπνευστών του, θα λειτουργήσει ως καταλύτης στη διαμόρφωση του πολιτικού σκηνικού εν όψει εκλογών, αλλά και κατά τη διαδικασία του περαιτέρω μετασχηματισμού του καταρρέοντος συστήματος μετά τη 17η Ιουνίου.

Κατά τη διάρκεια της προηγούμενης εβδομάδας υπήρξαν συνεχείς επαφές και συζητήσεις με πρωτοβουλία μιας ομάδας προσώπων, τα οποία έχουν κινηθεί είτε στο πλαίσιο της Δράσης του κ. Στ. Μάνου είτε του πάλαι ποτέ Κοινωνικού Συνδέσμου, ή προέρχονται από τις τάξεις της ευρύτερης και πολιτικά «άστεγης» πλέον Κεντροαριστεράς.

Μετά το νεφελώδες αποτέλεσμα των εκλογών της 6ης Μαΐου και τα όσα προβλήματα και αδιέξοδα αναδείχθηκαν κατά τη διαδικασία των διερευνητικών εντολών φαίνεται ότι δρομολογούνται εν τέλει αποφάσεις και εξελίξεις που έχει προγραμματιστεί να ανακοινωθούν τις επόμενες ημέρες (πιθανότατα το μεσημέρι της Δευτέρας). Στις ανακοινώσεις θα περιγράφεται η δημιουργία

ενός πολιτικού φορέα ο οποίος θα συμμετάσχει στις εκλογές και θα αυτοπροσδιορίζεται ως φιλοευρωπαϊκός και μεταρρυθμιστικός, κινούμενος στο πολιτικό φάσμα που ξεκινά από τον φιλελεύθερο χώρο και φτάνει ως την Κεντροαριστερά.

Σε αυτό το πλαίσιο, ένα ενδιαφέρον στοιχείο όσων προηγήθηκαν ήταν ότι κατά την προσπάθεια για τη σχηματοποίηση των πρωτοβουλιών οι διαυλοι επικοινωνίας είχαν παραμείνει ανοιχτοί τόσο προς την πλευρά της κυρίας Ντόρας Μπακογιάννη όσο και προς την πλευρά της Κεντροαριστεράς και προς πρόσωπα όπως η κυρία Άννα Διαμαντοπούλου, ο κ. Ι. Ραγκούσης κ.ά. Πληροφορίες αναφέρουν δε ότι στο ίδιο στάδιο συζητήσεων εκδηλώθηκε και μια απόπειρα συνεννόησης και συνεργασίας με το ΠαΣοΚ και τον κ. Ευ. Βενιζέλο, η οποία πάντως έπεσε στο κενό.

Διόρθωση διλήμματος

Κατόπιν αυτών και εφόσον τελικώς επισημοποιηθεί η συνεργασία της ΔΗΣΥ και της κυρίας Μπακογιάννη με τη ΝΔ, οι δρομολογούμενες εξελίξεις οδηγούν μια απόπειρα διαμόρφωσης του σχηματισμού ο οποίος, σύμφωνα με τα λεγόμενα των πρωτεργατών του, θα κατέλθει στις εκλογές με στόχο μεταξύ άλλων και τη «διόρθωση» του διλήμματος «Σαμαράς ή Τσίπρας» σε «Ευρώπη ή Αφρική».

Βασικούς ρόλους στις συζητήσεις των προηγούμενων ημερών διαδραμάτισαν πρόσωπα όπως ο πρώην κα-

ΓΙΑ ΤΗ θέση του προέδρου του νέου φορέα βολιδοσκοπείται ο κ. Α. Τσούκαλης (στο μέσον), ενώ σε θέση παρατηρητή βρίσκεται ο κ. Γ. Φλωρίδης (αριστερά) και πιθανόν υποψήφιος ο κ. Στ. Μάνος

θηγητής στο Πανεπιστήμιο Κολούμπια κ. Γ. Προκοπάκης και η αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Αθηνών κυρία Βάσω Κιντή. Επίσης ο καθηγητής και πρόεδρος του ΕΛΙΑΜΕΠ κ. Α. Τσούκαλης και η καθηγήτρια Οικονομικών στο Πάντειο κυρία Αντιγόνη Λυμπεράκη, οι οποίοι βολιδοσκοπούνται και για τη θέση του επικεφαλής του νέου σχήματος. Επίσημες ανακοινώσεις αναμένονται τη Δευτέρα, οπότε θα αποσαφηνιστεί και το αν η Δράση θα συμμετάσχει στο νέο σχήμα ή αν ο επικεφαλής της κ. Μάνος θα είναι υποψήφιος.

Οι συνεργάτες Παπαδήμου

Ενδεικτικό των διεργασιών και των συζητήσεων που έχουν προηγηθεί με στόχο την πολιτική έκφραση του φιλοευρωπαϊκού - μεταρρυθμιστικού χώρου είναι πάντως και το γεγονός ότι ενήμεροι για το περιεχόμενο των συζητήσεων ήταν και πρόσωπα του στενού περιβάλλοντος του πρώην πρωθυπουργού κ. Α. Παπαδήμου. Μεταξύ αυτών ο κ. Τ. Γιαννίτσης, ο οποίος ούτως ή άλλως έχει μιλή-

σει για την αναγκαιότητα δημιουργίας ενός νέου κόμματος, ο καθηγητής κ. Γ. Παγουλάτος, ο οποίος είχε συνυπογράψει και το γνωστό κείμενο «Τολμήστε!» προ μηνών, όπως και ο κ. Ι. Στουρνάρας, ο οποίος πάντως μετά τη συμμετοχή του στην υπηρεσιακή κυβέρνηση δεν αναμένεται να έχει ενεργό και εμφανή ρόλο σε καμία πολιτική πρωτοβουλία του τρέχοντος διαστήματος.

Στάση αναμονής θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι θα τηρήσουν πρόσωπα που είτε προέρχονται από το Γ. Κ. και την Κεντροαριστερά είτε παραμένουν ενεργά στον χώρο και διατηρούν επαφή με τις εν εξελίξει πρωτοβουλίες. Κατά πολλούς άλλωστε η ανασυγκρότηση της Κεντροαριστεράς θα είναι ούτως ή άλλως αναπόφευκτη διαδικασία μετά τις εκλογές, όποιο κι αν είναι το αποτέλεσμα της κάλπης - και εφόσον φυσικά η χώρα κατορθώσει να διατηρήσει τουλάχιστον το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της. Είναι ενδεικτικό ότι πρόσωπα όπως η κυρία Άννα Διαμαντοπούλου επισημαίνουν την ανάγκη ανάδειξης μιας σύγχρονης σοσιαλδημοκρατικής πο-

λιτικής φωνής (μιλάει και για δημιουργία του «ριζοσπαστικού Κέντρου»), ενώ ο κ. Ι. Ραγκούσης θεωρεί ότι πρωτοβουλίες προσαρμογής στις νέες κοινωνικοπολιτικές συνθήκες δεν μπορεί παρά να ξεκινήσουν από τον χώρο της Κεντροαριστεράς.

Παράλληλα με όλα αυτά, στάση παρατηρητή εν όψει εκλογών και μετεκλογικών εξελίξεων τηρεί μια ομάδα πρώην στελεχών του ΠαΣοΚ, όπως οι κκ. Γ. Φλωρίδης, Ν. Χριστοδουλάκης και Αλ. Παπαδόπουλος, οι οποίοι πιθανολογείται ότι αυτή την περίοδο θα περιοριστούν σε τοποθετήσεις ως προς την αναγκαιότητα διατήρησης του ευρωπαϊκού κεκτημένου της χώρας. Η επισήμανση μάλιστα του πρώτου εκ των προαναφερθέντων, ότι το ΠαΣοΚ «δεν μπορεί πλέον να προσκαλεί αλλά μόνο να προσκαλείται» σε συνεργασίες, θεωρείται ενδεικτική των απόψεων και των πρωτοβουλιών που πιθανώς θα εκδηλωθούν (εκτός δραματικού απροόπτου) μετά τις εκλογές στους πολιτικούς χώρους του ΠαΣοΚ, της ΔΗΜΑΡ και όσων σχημάτων θεωρούνται πολιτικώς συγγενή.

ΓΝΩΜΗ

Το διαζύγιο με την ευρωζώνη

Του ΠΑΥΛΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Πόσο καιρό μπορεί κάποιος να υπομείνει έναν γάμο καταπιεστικό, διαλυμένο και προσβλητικό επειδή το κόστος του διαζυγίου είναι απαγορευτικό; Άλλοι παραμένουν για πάντα όμηροι των φόβων και των αναστολών τους και άλλοι προτιμούν το άλμα στο κενό. Η ευρωζώνη ήταν για τον Έλληνα ένας «βασιλικός γάμος», ο οποίος τα τελευταία χρόνια μεταβλήθηκε σε μια εφιαλτική εμπειρία όπου η οικονομική καταβαράθρωση συνοδεύτηκε από την προσβολή της προσωπικότητας και την περιφρόνηση της αξιοπρέπειας. Θα τολμήσει ο Έλληνας να καταστρέψει έναν γάμο για τον οποίο τόσο προσπάθησε και από τον οποίο τόσο κέρδισε;

Όσοι εκτιμούσαν ότι οι πολίτες θα

θα τολμήσει ο Έλληνας να καταστρέψει έναν γάμο για τον οποίο τόσο προσπάθησε και από τον οποίο τόσο κέρδισε;

ψήφισαν στις 6 Μαΐου ΠαΣοΚ και ΝΔ για να εξασφαλίσουν τις πεσοκομμένες συντάξεις τους επιβεβαιώθηκαν. Οι συνταξιούχοι προτίμησαν να συντηρήσουν τον πεθαμένο γάμο τους με τα κόμματα του μνημονίου. Μόνο που οι στρατιές των ικανότατων νέων που έμειναν χωρίς δουλειά και χωρίς μέλλον αποφάσισαν να καταστρέψουν την λειτουργία της ομαδικής ανθρωποθυσίας τους. Τι θα πράξουν στις 17 Ιουνίου; Οι σφυγμομετρήσεις προειδοποιούν ότι δύσκολα θα σημειωθεί θεαματική μεταβολή της πολιτικής συμπεριφοράς και των κομματικών επιλογών. Η πολιτική που συνδυάζει την πρωτοφανή λιτότητα με την πιστωτική ασφυξία είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα απορριφθεί για δεύτερη φορά απ' όσους έχουν ελάχιστα να χάσουν και τίποτε να πιστέψουν,

αφού όσα πίστεψαν ως σήμερα διαψεύστηκαν πανηγυρικά.

Όσοι διατηρούμε τις θέσεις εργασίας μας δεν μπορούμε να κατηγορούμε όσους τις έχασαν επειδή δεν σκέφτονται πάνω απ' όλα το δικό μας συμφέρον. Όταν η ένταση του ηλεκτρικού ρεύματος αυξηθεί ανεπαίσθητα κατά τη διάρκεια του πειράματος, το ποντίκι εμφανίζει ανεξέλεγκτους σπασμούς και το πείραμα τερματίζεται παρατηρεί έμπειρος πολιτικός. Το πείραμα λοιπόν θα τερματιστεί γιατί η κοινή γνώμη που υποβλήθηκε σε αυτό εμφανίζει ανεξέλεγκτους σπασμούς και είναι αποφασισμένη να αποδράσει από το εργαστήριο πειραμάτων. Το ερώτημα λοιπόν δεν είναι τι θα πράξει ο Έλληνας για να παραμείνει στην ευρωζώνη, αλλά τι είναι διατεθειμένη να κάνει η Ευρώπη για να μη διαλυθεί. Η απάντηση είναι «όχι και πολλά».

Αν η Γερμανία προσφέρει στην Ελλάδα μια περισσότερο γενναιοδωρή συμφωνία, θα ομολογήσει αδυναμία και θα αδικήσει την Ιρλανδία και την Πορτογαλία, ενώ αν προχωρήσει στο διαζύγιο, θα διακινδυνεύσει την κατάρρευση της εμπιστοσύνης στο κοινό νόμιμο και τη βύθιση της παγκόσμιας οικονομίας στην ύφεση. Αν μέσα στις επόμενες εβδομάδες δεν σημειωθούν ηγετικές πρωτοβουλίες στην Αθήνα και στο Βερολίνο για την υπέρβαση της αδράνειας, απλώς θα συμβεί ό,τι συμβαίνει με όσους είναι έτοιμοι να χωρίσουν, αλλά δεν τολμούν να κάνουν το πρώτο βήμα. Θα προσδιορίσουν τις εξελίξεις τυχαία γεγονότα που τροφοδοτούνται από τη συναισθηματική κόπωση και αποκτούν δυναμική απρόβλεπτη και ανεξάρτητη από κάθε υπολογισμό για το κόστος, τα οφέλη και τις αντιθέσεις των πρωταγωνιστών...

Η οικονομία, το ευρώ και η δραχμή

Οι εκλογές της 6ης Μαΐου έφεραν ξανά την Ελλάδα στο επίκεντρο της Ευρώπης. Όχι πλέον ως «μαύρο πρόβατο» της ΕΕ αλλά ως αντανάκλαση του αδιεξόδου που έχουν προκαλέσει οι ως σήμερα κυρίαρχες πολιτικές για τη διαχείριση της κρίσης. Σχεδόν όλοι πλέον στην Ευρώπη συμφωνούν πως κάτι

πρέπει να γίνει αλλά διαφωνούν στο τι θα είναι αυτό: άλλοι επιμένουν ότι οποιαδήποτε απόπειρα αλλαγής των όρων του μνημονίου θα οδηγούσε αναπόφευκτα σε έξοδο της Ελλάδας από το ευρώ, άλλοι επισημαίνουν πως πρέπει και μπορεί να ανοίξει ένα παράθυρο στην ανάπτυξη ενώ κάθε ώρα κυκλο-

φορούν νέες δηλώσεις ευρωπαίων αξιωματούχων που πραγματεύονται τις πιθανότητες και τους κινδύνους από την επιστροφή της χώρας μας σε εθνικό νόμισμα. Αναπόφευκτα αυτό το ζήτημα θα κυριαρχήσει και στην επιλογή των ψηφοφόρων στις επερχόμενες εκλογές.

Ηρθε η ώρα της διαπραγματεύσεως

ΤΟΥ
ΝΙΚΟΥ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗ

Δύο πράγματα το επόμενο διάστημα θα είναι καταστρεπτικά για την ελληνική οικονομία και μάλιστα με ευρύτερες αρνητικές συνέπειες για τη χώρα: το πρώτο θα είναι η συνέχιση των συνταγών του μνημονίου, οι οποίες επί δύο χρόνια έχουν προκαλέσει μια πρωτοφανή ύφεση, έχουν εκτοξεύσει την ανεργία άνω του 20% και έχουν τροφοδοτήσει ένα κύμα απόρριψης και απαξίωσης για κάθε τι ευρωπαϊκό και μεταρρυθμιστικό. Το δεύτερο θα είναι η μονομερής καταγγελία του, η οποία τώρα πλέον θα στερήσει τη χώρα από δυσσεύρετες πηγές χρηματοδότησης και θα τη σπρώξει σε μια ανεξέλεγκτη περιπέτεια πτώχευσης και απομόνωσης με συνέπεια άλλη τόση ύφεση και ανεργία τα επόμενα χρόνια. Σε αυτή την περίπτωση, η έξοδος από το ευρώ θα είναι το μικρότερο κακό σε σχέση με τα άλλα που θα ακολουθήσουν.

Το ενδιαφέρον είναι ότι αυτό το καταστρεπτικό σενάριο δεν εκλαμβάνεται ως απειλή για όσους έχουν ήδη υποστεί ανελέητα το πρώτο, αλλά περισσότερο ως ευκαιρία να πάθουν κάτι και όσοι είτε θεωρούνται υπεύθυνοι για τη δική τους ζημιά είτε δεν ενδιαφέρθηκαν για να τη μετριάσουν. Το ακόμη πιο ενδιαφέρον είναι όμως ότι η αντίδραση φούντωσε χωρίς να έχουν γίνει σχεδόν καθόλου ουσιαστικές αναδιαρθρώσεις στον δημόσιο τομέα (με εξαίρεση το Ασφαλιστικό), σχεδόν καμία αποκρατικοποίηση ή κατάργηση άχρηστων οργανισμών.

Αντίθετα, πυροδοτήθηκε από την οριζόντια περικοπή μισθών που έβαλε στο ίδιο τσουβάλι άξιους εργαζομένους και κομματικά ρουσφέτια, από την ισοπέδωση συντάξεων είτε ήταν η μοναδική του ΙΚΑ είτε η δεύτερη και τρίτη χαριστική, από

ΜΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ συμφωνία χωρίς τις υφεσιακές θεωρίες του ΔΝΤ δεν θα την αρνηθούν οι σοβαροί πολιτικοί της Ευρωπαϊκής Ενωσης γιατί θα έχουν και αυτοί σημαντικά οφέλη. Στη φωτογραφία από το Eurogroup της περασμένης Δευτέρας (από αριστερά προς τα δεξιά) η υπουργός Οικονομικών της Φινλανδίας Γιούτα Ουρπιλάινεν, ο ολλανδός ομόλογός της Γιαν κινς ντε Γιάγκερ, ο επίτροπος Ολι Ρεν, ο πρωθυπουργός της Ιταλίας Μάριο Μόντι και πρόεδρος της ΕΚΤ Μάριο Ντράγκ

το μένος για την υπερφορολόγηση των ήδη φορολογούμενων λόγω της αδυναμίας των μηχανισμών ελέγχου (παρά την πρόσφατη μικρή πρόοδο). Εάν μάλιστα η τρόικα επιμείνει να επιβληθούν και νέα ισοπεδωτικά μέτρα, η ύφεση και η κοινωνική αντίδραση θα είναι τόσο έντονες που σύντομα θα οδηγήσουν με μαθηματική ακρίβεια τη μεγάλη πλειονότητα στο δεύτερο σενάριο ως λύτρωση με οποιοδήποτε κόστος.

Η μοναδική διέξοδος για τη χώρα είναι να καταστρωθεί ένα σχέδιο απαλλαγής από το μνημόνιο με βάση ένα πρόγραμμα άμεσης ανάπτυξης, επανεξέτασης των μέτρων και υλοποίησης πραγματικών μεταρρυθμίσεων που θα βελτιώνουν την οικονομία και θα ανοίγουν νέες θέσεις απασχόλησης και όχι ανεργίας. Το πρώτο ερώτημα είναι αν κάτι τέτοιο είναι πλέον εφικτό και το δεύτερο αν το δεχθούν οι δανειστές μας. Να τα πάρουμε με τη σειρά.

Η ανάπτυξη δεν μπορεί να γίνει πια με εσωτερικά κεφάλαια γιατί

πολλά έχουν διαφύγει στο εξωτερικό και όσα έχουν μείνει φοβούνται και δεν επενδύουν προτού επανέλθει η ρευστότητα στην αγορά και η

Η μοναδική διέξοδος για τη χώρα είναι να καταστρωθεί ένα σχέδιο απαλλαγής από το μνημόνιο με βάση ένα πρόγραμμα άμεσης ανάπτυξης

ομαλότητα στην κοινωνία. Αρα η ανάπτυξη μπορεί να ξεκινήσει μόνο με πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ενωσης, αυξάνοντας θεαματικά τα Διαρθρωτικά Ταμεία και εκδίδοντας τα «ευρωμόλογα έργων» για τη χρηματοδότηση μεγάλων επενδύσεων, όπως επιτακτικά προτείνει ο Ολάντ. Εννοείται ότι η Ελλάδα για

να συμμετάσχει στο πρότζεκτ πρέπει να παραμείνει στο ευρώ για να μπορεί να έχει συμμαχίες και να διαπραγματεύεται.

Ενα άλλο εργαλείο είναι η κεφαλαιοποίηση των τραπεζών να μετατραπεί σε κανάλι μεταφοράς ρευστότητας στις επιχειρήσεις, που θα σπριζονται όμως μόνο αν κάνουν επενδύσεις και ενισχύουν την απασχόληση. Ταυτόχρονα πρέπει να αίρνονται σταδιακά τα ισοπεδωτικά μέτρα και παράλληλα να γίνονται αποτελεσματικές παρεμβάσεις εξοικονόμησης δαπανών, αύξησης εσόδων από αδικαιολόγητα μη φορολογούμενους και από αποκρατικοποιήσεις. Ετσι θα επανέλθει σταδιακά η αξιοπιστία στην εσωτερική πολιτική της χώρας και οι υπαγορεύσεις της τρόικας θα φαντάζουν αυτό που πραγματικά ήταν ως τώρα, πρόχειρες και αποτυχημένες.

Εχοντας ανακτήσει την πρωτοβουλία των κινήσεων, θα μπορούσε η Ελλάδα ως το τέλος του χρόνου να απαιτήσει την απόσυρση του μνημονίου και να διαπραγματευτεί μια

εσωτερική συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ενωση, χωρίς όμως πλέον το ΔΝΤ και τις υφεσιακές θεωρίες του. Τη συμφωνία αυτή δεν θα έχουν λόγο να την αρνηθούν οι σοβαροί πολιτικοί της Ευρωπαϊκής Ενωσης γιατί θα έχουν και αυτοί σημαντικά οφέλη: θα διασφαλίσουν ότι τα λεφτά που μας δάνεισαν θα επιστραφούν στους φορολογούμενους τους, θα αποφύγουν την τρικυμία του ευρώ από μια ελληνική χρεοκοπία και θα οργανώσουν καλύτερα την άμυνά τους όταν άλλες χώρες υποστούν τα ίδια.

Επιπλέον η συμφωνία αυτή τους επιτρέπει να διασφαλίσουν και τις δικές τους τράπεζες πολύ καλύτερα από το αν συνεχίσουν τις μονομερείς πιέσεις και εξωθήσουν την Ελλάδα εκτός ευρώ. Πώς θα συμβεί αυτό; Είναι απλό και αρκεί να δει κάποιος τα νούμερα. Τα ποσά της δανειακής βοήθειας για τη διετία 2013-2014 θα φτάνουν τα 55 δισ. ευρώ και κατά σύμπτωση τόσο περίπου θα είναι και τα ποσά που χρειάζονται την περίοδο 2013-2015 για την εξόφληση των δανείων μετά το PSI. Θα μπορούσε έτσι η δανειακή βοήθεια να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά και απευθείας για την εξόφληση των λήξεων ομολόγων της τριετίας, χωρίς να υπεισέρχεται πλέον στο πρόγραμμα εσωτερικής χρηματοδότησης της οικονομίας και κατά συνέπεια δεν θα υπάρχει επιχείρημα για να υπαγορευτούν νέοι όροι και μέτρα.

Ολα αυτά είναι εφικτά από οικονομική άποψη, αγωνιωδώς απαραίτητα από κοινωνική και συμβατά με το πνεύμα διαπραγματεύσεως πάνω στο οποίο οικοδομήθηκε η Ευρωπαϊκή Ενωση. Θα ήταν ιστορική ατυχία για την Ελλάδα να μην προσπαθήσει να πετύχει μια τέτοια έκβαση τη στιγμή ακριβώς που η Ευρώπη αρχίζει να συνειδητοποιεί τα αδιέξοδα της προηγούμενης πολιτικής της και αντιλαμβάνεται ότι κάτι πρέπει να γίνει για να τα αλλάξει.

Ο κ. Νίκος Χριστοδουλάκης είναι καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου και πρώην υπουργός.

Υπηρεσία
«Οικονομικό
Check Up»

Συζητάς με όλους τι θα κάνεις τα χρήματά σου;
Συζητήσέ το εκεί που πρέπει: στην Τράπεζα Πειραιώς.

Γιατί εμείς, στην Τράπεζα Πειραιώς, δημιουργήσαμε την Υπηρεσία «Οικονομικό Check Up», που λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και τους στόχους σου, και απαντάει με λύσεις ειδικά για σένα. Έλα να βρούμε μαζί την καλύτερη λύση για τα χρήματά σου.

Γιατί έτσι πρέπει να σκέφτεται μια Τράπεζα!

18218 www.piraeusbank.gr

ΤΡΑΠΕΖΑ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Πού θα οδηγήσει μια επιστροφή στη δραχμή

ΤΟΥ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ
Β. ΚΑΡΑΜΟΥΖΗ

Αγωνιούμε όλοι σήμερα για την πορεία της χώρας. Το εξωτερικό περιβάλλον επιδεινώνεται, σε συνάρτηση με την αύξηση της αβεβαιότητας στην Ελλάδα, ιδιαίτερα μετά το πρόσφατο εκλογικό αποτέλεσμα και την προκήρυξη νέων εκλογών. Το εκλογικό σώμα απέρριψε και τιμώρησε τα δύο πρώην μεγάλα κόμματα εξουσίας για τα πεπραγμένα δεκαετιών, αποδίδοντάς τους την ευθύνη για τη σημερινή κρίση και τον διεθνή διασυρμό της χώρας.

Παράλληλα όμως απέρριψε το εφαρμοζόμενο πρόγραμμα δημοσιονομικής και οικονομικής προσαρμογής, το μνημόνιο, γιατί δεν πείστηκε ότι προσφέρει ελπίδα και προοπτική έγκαιρης εξόδου από την κρίση, ότι οδηγεί στην επανεκκίνηση της οικονομίας, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη διατηρήσιμη ανάπτυξη. Δηλαδή απέτυχε να πείσει ότι οι θυσίες των εργαζομένων θα πιάσουν τελικά τόπο, εξέλιξη που μας υποχρεώνει να επαναδιαπραγματευθούμε πτυχές του μνημονίου.

Βλέπουμε όμως ένα ελληνικό παράδοξο με το εκλογικό αποτέλεσμα. Ενώ είναι εξόφθαλμη η ευθύνη του κρατισμού και του οικονομικού παρεμβατισμού, όπως και του πολιτικού συστήματος που τα εξέθρεψε, για την παρακμή της ελληνικής παραγωγικής βάσης και τη δημοσιονομική εκτροπή, ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού είτε εξακολουθεί να βλέπει λύσεις στη διατήρηση ή και επέκταση του προβληματικού και σπάταλου δημόσιου τομέα είτε παλεύει να διατηρήσει τα ιδιότελη προνόμια και τις προστασίες που συνδέονται με αυτό. Καλλιεργείται έτσι η παραπλανητική και ψευδής πεποίθηση ότι η χώρα διαθέτει και δεν αξιοποιεί εναλλακτικές στρατηγικές επιλογές. Υποστηρίζεται δηλαδή ότι θα μπορούσαμε να καταγγείλουμε ή και να αθετήσουμε τις συμβατικές και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μας απαιτώντας μια νέα συμφωνία με τους ευρωπαίους εταίρους μας, χωρίς μεταρρυθμίσεις, με ανέξοδες αυξήσεις μισθών και συντάξεων και διατήρηση των προνομίων των συντεχνιών, χωρίς άνοιγμα των αγορών στον ανταγωνισμό, χωρίς ριζική αναδιάρθρωση του δημόσιου τομέα, με κρατικοποιήσεις εταιρειών, χωρίς δραστικές περικοπές στο σπάταλο κράτος, χωρίς αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας που λεηλατείται χρόνια από συντεχνιακά αλλά και επιχειρηματικά συμφέροντα, με περαιτέρω διαγραφές του επαχθούς, όπως αποκαλείται, δημόσιου χρέους.

Θα πρέπει εδώ, αυτή τη δύσκολη ώρα, να μιλήσουμε με καθαρά λόγια για δύο βασικά ζητήματα: Πρώτον: πιθανή επιστροφή στη δραχμή δεν θα είναι ούτε επωφελής, ούτε αναίμακτη, ούτε πειθαρχημένη, ενώ εγκυμονεί σοβαρούς, μη αναστρέψιμους και μη μετρήσιμους οικονομικούς, κοινωνικούς και εθνικούς κινδύνους. Δεύτερον: η καταγγελία της δανειακής σύμβασης και του μνημονίου κατ' αντιπα-

ράθεση με τους ευρωπαίους εταίρους μας, σημαίνει ταυτόχρονα και αποχώρηση από το ευρώ και την ευρωζώνη, ενδεχομένως δε και από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οποιοσ υποστηρίζει το αντίθετο είτε είναι αφελής είτε εξυπηρετεί άλλες σκοπιμότητες. Δεν χρειάζεται να μας διώξουν από την ευρωζώνη, εξέλιξη που απαιτεί περίπλοκες νομικές διεργασίες. Θα μας ωθήσουν να φύγουμε μόνοι μας από το ευρώ, κάτω από αφόρητη στενότητα ρευστότητας και την ανάγκη αντιμετώπισης της μέσω πληθωριστικής έκδοσης δραχμών.

Όσοι υποστηρίζουν τη λύση της δραχμής, ή λύσεις που αντικειμενικά θα καταλήξουν στη δραχμή, αγνοούν σημαντικά δεδομένα. Η συντριπτική πλειονότητα των μικρών και μεσαίων χωρών του κόσμου εφαρμόζει σήμερα πολιτικές συναλλαγματικής σταθερότητας. Αυτή η επιλογή δεν είναι τυχαία γιατί ενισχύει τις επενδύσεις, την αποταμίευση και τον μακροχρόνιο οικονομικό προγραμματισμό. Οι ονομαστικές υποτιμήσεις δεν είναι υποκατάστατο και δεν επιλύουν τα χρόνια προβλήματα ανταγωνιστικότητας, διαρθρωτικών αδυναμιών και δημοσιονομικής χαλαρότητας μιας οικονομίας, ενώ τείνουν να χαλαρώνουν την πίεση για δημοσιονομική πειθαρχία, διαρκώς αλκόμενες και έλεγχο του πληθωρισμού.

Σε κάθε περίπτωση, η επιστροφή στη δραχμή θα συνοδευθεί:

Πρώτον: από μεγάλες και ίσως αποσταθεροποιητικές υποτιμήσεις λόγω των έντονων πληθωριστικών προσδοκιών, του μικρού αποθέματος συναλλαγματικών διαθεσίμων, του μεγάλου ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, της σαθρής εγχώριας παραγωγικής βάσης που αδυνατεί να υποκαταστήσει τις εισαγωγές και ν' αναπτύξει τις εξαγωγές με την απαιτούμενη ταχύτητα.

Δεύτερον: από εκρηκτική αύξηση του πληθωρισμού λόγω της νομισματικής χρηματοδότησης των ελλειμμάτων και των μισθών. Ένας φαύλος κύκλος αυξήσεων μισθών και τιμών θα καταστήσει αναγκαίο τον διοικητικό καθορισμό βασικών τιμών και εκτεταμένες διοικητικές παρεμβάσεις στην αγορά.

Τρίτον: από την πλήρη διαγραφή του εξωτερικού χρέους και του εγχώριου χρέους επιχρήσεων σε συνάλλαγμα, γιατί δεν θα μπορεί να εξυπηρετηθεί. Η εξέλιξη αυτή θα οδηγήσει στην πλήρη διεθνή μας αφερεγγυότητα, στον αποκλεισμό μας

από τις διεθνείς αγορές και σε σημαντικές δυσκολίες στη χρηματοδότηση του διεθνούς εμπορίου. Εκτός από έναν περιορισμένο αριθμό εξαγωγικών επιχειρήσεων, ευνοημένοι θα είναι μόνον όσοι έχουν ήδη μεταφέρει τον πλούτο τους στο εξωτερικό, οι δανειολήπτες στην Ελλάδα με πλούτο στο εξωτερικό και όσοι επιθυμούν να αγοράσουν περιουσιακά στοιχεία στην Ελλάδα φθηνά.

Τέταρτον: από την επιβολή αυστηρών περιορισμών τόσο στην κίνηση κεφαλαίων όσο και στη χρηματοδότηση των διεθνών εμπορικών συναλλαγών. Παράλληλα αναμένεται η επιβολή ποσοτικών κατά κεφαλήν περιορισμών στην κατανάλωση βασικών αγαθών (π.χ. παράγωγα πετρελαίου, φάρμακα, αγροτικά, χημικά ή και καταναλωτικά προϊόντα).

Πέμπτον: από παρατεταμένη μεγάλη αβεβαιότητα και οικονομική καχεξία. Οι μεγάλες διακυμάνσεις της ισοτιμίας και του πληθωρισμού, η κατάρρευση του τραπεζικού συστήματος, τα υψηλά ονομαστικά επιτόκια, η καταστροφή και η απαξίωση του εγχώριου πλούτου και των καταθέσεων, οι αυστηροί οικονομικοί και διοικητικοί περιορισμοί, θα οδηγήσουν σε ραγδαίο περιορισμό της εγχώριας ζήτησης (κυρίως της ιδιωτικής κατανάλωσης, που αποτελεί το 75% του ΑΕΠ) και των ιδιωτικών επενδύσεων με παράλληλη συρρίκνωση και της προσφοράς λόγω της εκτεταμένης χρεοκοπίας επιχειρήσεων και της μεγάλης ανεργίας. Αποτέλεσμα θα είναι η δραματική επιδείνωση της ύφεσης.

Εκτον: από αυξημένες πιθανότητες να παρασυρθεί και η Κύπρος σε μια νέα περιπέτεια, κυρίως λόγω της σημαντικής έκθεσης των κυπριακών τραπεζών στον ελληνικό κίνδυνο.

Πορεία αυτοκαταστροφής

Η επιστροφή της χώρας στη δραχμή θα είναι κατά τη γνώμη μου βίαιη, με την Ευρώπη (όπου απευθύνεται το 70% των εξαγωγών μας) πολιτικά και κοινωνικά εχθρική απέναντί μας. Αποκλεισμένοι από τις διεθνείς αγορές, χωρίς διεθνή αξιοπιστία, εθνικά αποθέματα και διεθνή ερείσματα, με την κοινωνία διχασμένη και πολωμένη, σε μια μοναχική πορεία εθνικής αυτοκαταστροφής, δεν θα είμαστε σε θέση να αντιμετωπίσουμε επιτυχώς πιθανούς γεωπολιτικούς κινδύνους στην περιοχή μας που αναμφίβολα θα οξυνθούν.

Τίθεται λοιπόν ευθέως το ερώτημα: ποιος είναι ο ασφαλέστερος δρόμος εξόδου της χώρας από την κρίση; Εκτιμώ ότι ο δρόμος για την εθνική σωτηρία της χώρας περνάει μέσα από τη διαμόρφωση ενός ευρύτερου συνασπισμού των υγιών παραγωγικών και κοινωνικών δυνάμεων, που αποδέχονται ως ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής τους: α) την οριστική παραμονή της χώρας στην ευρωζώνη για σοβαρούς εθνικούς, οικονομικούς, πολιτικούς και κοινωνικούς λόγους, β) τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό και τις αξίες της ευρωπαϊκής κοινωνίας, με όλα τα πλεονεκτήματα αλλά και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την ισότιμη συμμετοχή μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια και γ) την ανάγκη υλοποίησης μεγάλων

μεταρρυθμίσεων στην οικονομία, στο κράτος, στους θεσμούς και στην κοινωνική πολιτική σε περιβάλλον ανοιχτής οικονομίας της αγοράς.

Αυτή η συμπαράταξη ικανοποιεί και τη βαθύτερη ουσία του αιτήματος των εκλογών για ανακαίνιση των δομών και της πολιτικής λειτουργίας της χώρας.

Οφείλουμε να επαναδιαπραγματευθούμε το μνημόνιο σε στενή συνεργασία και όχι σε αντιπαράθεση με τους ευρωπαίους εταίρους μας, ώστε να βρεθεί ένας τίμιος, μόνιμος και δεσμευτικός για όλους συμβιβασμός. Τα πεδία των διαπραγματεύσεων με την τρέχουσα πρέπει να είναι, κατά τη γνώμη μου, τα παρακάτω τέσσερα:

Πρώτον: Επέκταση της δανειακής συμφωνίας και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των στόχων του μνημονίου κατά τρία χρόνια, ώστε οι δημοσιονομικές προσαρμογές να γίνουν σε μεγαλύτερο βάθος χρόνου. **Δεύτερον:** Διαμόρφωση συγκεκριμένου και στοχευμένου πακέτου μέτρων άμβλυνσης των αρνητικών συνεπειών της κρίσης, κυρίως πάνω στους ανέργους και στα ασθενέστερα στρώματα της κοινωνίας (π.χ., ρύθμιση στεγαστικών δανείων βάσει κριτηρίων με επέκταση της διάρκειας των δανείων ως 50 χρόνια και κεφαλαιοποίηση των τόκων δύο ετών για ανέργους, χαμηλόμισθους και χαμηλοσυνταξιούχους).

Τρίτον: Χρειαζόμαστε ένα νέο ξεκίνημα σχέσεων με τους ευρωπαίους ηγέτες, το ΔΝΤ και τα στελέχη τους στην τρέχουσα, με αμοιβαίο σεβασμό και μεγαλύτερη αυτοπειθαρχία εκατέρωθεν ώστε να μη δηλητηριά-

ζεται το κλίμα συνεργασίας με συνεχείς δημόσιες παρεμβάσεις, απειλές και νουθεσίες, που τροφοδοτούν ακραίες αντιδράσεις στην Ελλάδα και εμποδίζουν στους έλληνες πολίτες εικόνα συμβιβασμού, υποτέλειας και προσβολής της εθνικής μας αξιοπρέπειας και ανεξαρτησίας. Η θεραπεία δεν πρέπει να εκλαμβάνεται ως τιμωρία ενός περήφανου λαού.

Οι έξι κομβικοί άξονες

Τέταρτον: Αμεση διαμόρφωση σε συμφωνία με τους εταίρους μας ενός εθνικού αναπτυξιακού σχεδίου εξόδου από την κρίση, κάτι που ατυχώς δεν κάναμε τα τελευταία δύομισι χρόνια, πάνω σε έξι κομβικούς άξονες: **1.** Εξωστρεφής μετασχηματισμός της ελληνικής οικονομίας σε δυναμική και ανοιχτή οικονομία της αγοράς, μέσω της σημαντικής και μονιμότερης αύξησης των επενδύσεων και της οικονομικής εξωστρέφειας σε συνδυασμό με την εκ βάθρων αναδιοργάνωση του ευρύτερου δημόσιου τομέα και την αναβάθμιση των θεσμών και του ανταγωνισμού στις αγορές. Οι επενδύσεις έχουν καταρρεύσει από το 24% περίπου του ΑΕΠ το 2007 σε 13,8% του ΑΕΠ το 2011, με τις ιδιωτικές επενδύσεις να μειώνονται για 15 συνεχή τρίμηνα, ενώ οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών παραμένουν στο 20% του ΑΕΠ, το χαμηλότερο ίσως ποσοστό στην Ευρώπη των «27». Η αναστροφή των παραπάνω τάσεων αποτελεί τη μεγαλύτερη αναπτυξιακή πρόκληση της χώρας. Μπορούμε και πρέπει να θέσουμε συγκεκριμένους φιλόδοξους και απόλυτα εφικτούς στόχους για την επόμενη δεκαετία, που θα κι-

ΠΙΘΑΝΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ στη δραχμή εγκυμονεί σοβαρούς, μη αναστρέψιμους και μη μετρήσιμους οικονομικούς, κοινωνικούς και εθνικούς κινδύνους

νητοποιήσουν τις υγιείς παραγωγικές, κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις της χώρας.

2. Αρση σε ένα ολοκληρωμένο νομοσχέδιο όλων των ανικινήτρων για την επιχειρηματικότητα και το ιδιωτικό επιχειρείν.

3. Ανασυγκρότηση του χρηματοπιστωτικού τομέα και σοβαρή ενίσχυση της ρευστότητας της αγοράς. Η ανασυγκρότηση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει την άμεση ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών με διατήρηση του ιδιωτικού χαρακτήρα τους, με παράλληλη ενίσχυση της εποπτείας, διαφάνειας και λογοδοσίας, ώστε να ενισχυθεί η αξιοπιστία του, να θωρακιστεί από μελλοντικές αναταράξεις, να επιταχύνει το άνοιγμα των αγορών, να παγιώσει την εμπιστοσύνη των καταθετών και να αποκαταστήσει τη βασική λειτουργία της χρηματοδότησης της οικονομίας.

Παράλληλα, θα πρέπει να αναληφθούν αμέσως πρωτοβουλίες για τη σημαντική μείωση του κόστους των καταθέσεων και συνεπακόλουθα και του κόστους των χορηγήσεων, που αυξάνεται ανεξέλεγκτα, καταστρέφοντας καθημερινά επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

Σε ομαλή εξέλιξη τους επόμενους μήνες η βελτίωση της ρευστότητας μπορεί να προσεγγίσει τα €50-60 δισ., στο ευνοϊκό σενάριο που θα διευκολύνει την επαναχρηματοδότηση της οικονομίας.

4. Ένα «μίνι Σχέδιο Μάρσαλ» για την Ελλάδα ύψους €20 δισ., επιπροσθέτως του ΕΣΠΑ, για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων, μεγάλων έργων και των ΣΔΙΤ. Για να αποφευχθεί η γραφειοκρατία και να επιτα-

χυνθούν οι εκταμιεύσεις το σχέδιο θα ήταν σκόπιμο να υλοποιηθεί μέσω των προγραμμάτων Global Loans της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. **5.** Υλοποίηση μιας ριζοσπαστικής φορολογικής μεταρρύθμισης, με στόχο τη διαμόρφωση ενός εθνικού φορολογικού σχεδίου, αναπτυξιακού, δίκαιου, σταθερού, αποδοτικού και διεθνώς ανταγωνιστικού. Χρειαζόμαστε για να τονώσουμε την αναπτυξιακή διάσταση επειγόντως χαμηλότερους φορολογικούς συντελεστές, που θα αυξήσουν και δεν θα μειώσουν τα έσοδα, διότι ενθαρρύνουν και παρακινούν τα άτομα και τις επιχειρήσεις να είναι παραγωγικοί, να δημιουργούν πλούτο και να είναι ειλικρινείς, ενώ παράλληλα να υλοποιήσουμε επιτέλους σύγχρονες και αποτελεσματικές πολιτικές διευρύνσεις της φορολογικής βάσης, περιστολή της φοροδιαφυγής και ει-

σφοροδιαφυγής και εκλογίκευση του φορολογικού συστήματος.

6. Υπέρβαση της αφόρητης γραφειοκρατίας για την ταχύτερη αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας, εκταμίευση των υφιστάμενων πόρων από το ΕΣΠΑ, απελευθέρωση των αγορών στον ανταγωνισμό και εκτέλεση των έργων υποδομών που καρικινοβολούν.

Είναι αδιανόητο για μια σοβαρή χώρα, με τη δική μας ιστορία, τους δημοκρατικούς αγώνες και τις διεθνείς παραδόσεις, να διακινδυνεύει χωρίς σχέδιο μια στρατηγική σύγκρουση με όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, να συμπεριφέρεται σαν τον ριψοκίνδυνο γωνιακό «ποκαδόρο» της ΕΕ, υποστηρίζοντας ότι οι εταίροι που επιλέξαμε, 15 ή 26 χώρες της ευρωπαϊκής ηπείρου, οι εμπορικοί και πολιτικοί μας σύμμαχοι, μπλοφάρουν συλλογικά. Να είμαστε έτοιμοι να παίξουμε χωρίς ισχυρά χαρτιά σε μια παρτίδα το μέλλον της χώρας μας, ώστε να αναδείξουμε και να ξεγυμνώσουμε τη δήθεν μπλόφα τους. Αντί διαλόγου, απειλές να τους μεταδώσουμε την απειλή μας. Να μην έχουμε καμία αμφιβολία ή αυταπάτη ότι η απάντηση των λαών της Ευρώπης σε αυτό που θα εκλάβουν ως ωμό εκβιασμό θα είναι εξίσου περήφανη. Η τιμωρία των δύο πρώην μεγάλων κομμάτων για τα πεπραγμένα τους θα ήταν εγκληματικό να καταλήξει σε σκληρή τιμωρία της χώρας και του λαού της για δεκαετίες.

Ο κ. Νικόλαος Β. Καραμούζης είναι Αναπληρωτής διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Eurobank EFG και καθηγητής του Πανεπιστημίου Πειραιώς

Θα πρέπει να αναληφθούν αμέσως πρωτοβουλίες για τη σημαντική μείωση του κόστους των καταθέσεων και συνεπακόλουθα του κόστους των χορηγήσεων, που αυξάνεται ανεξέλεγκτα, καταστρέφοντας καθημερινά επιχειρήσεις και νοικοκυριά

Συνεννόηση εντός της Ευρώπης

ΤΟΥ
ΜΑΝΟΥ ΜΑΤΣΑΓΓΑΝΗ

Σε ομαλές περιόδους το «εθνικό συμφέρον» φαντάζει ρητορική κατασκευή, χρήσιμη κυρίως για την απόσπαση της συναίνεσης εκείνων που μένουν πίσω καθώς η κοινωνία προχωράει. Στη σημερινή περίοδο κρίσης, το τι ακριβώς υπαγορεύει το εθνικό συμφέρον εμφανίζεται με όλο και καθαρότερη μορφή. Η Ελλάδα πρέπει να μείνει πάση θυσία στην Ευρώπη, με νόμισμα το ευρώ. Το αντίθετο θα ήταν καταστροφή, όχι τόσο για τις εύπορες τάξεις (που έχουν ήδη πάρει τα μέτρα τους), όσο για τις ασθενέστερες (που θα βρεθούν απροετοίμαστες και απροσπάτευτες στη δίνη του κυκλώνα).

Διάφοροι δημαγωγοί και στα δύο άκρα του πολιτικού φάσματος πασχίζουν να μας πείσουν ότι η επιστροφή στη δραχμή δεν θα ήταν δα και τίποτε σπουδαίο. Θα περάσουμε, λένε, στην αρχή μερικές δυσκολίες, αλλά μετά μας περιμένει ζωή χαρισάμενη. Και αν όχι ζωή χαρισάμενη, η έξοδος από την Ευρώπη θα φέρει πιο κοντά τη σοσιαλιστική επανάσταση. Ή αν όχι τη σοσιαλιστική επανάσταση, τότε σίγουρα την εθνική παλιγγενεσία. Αφόρητες και επικίνδυνες ανοησίες.

Οι δύο εβδομάδες που μεσολάβησαν από τις εκλογές έδειξαν ότι το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης, που στις προσεχείς εκλογές φιλοδοξεί να αποσπάσει τη σχετική πλειοψηφία, δεν έχει σαφή ιδέα για το τι πρέπει να γίνει με την οικονομία. Ο ΣΥΡΙΖΑ έσυρε τη χώρα στις κάλπες χωρίς ακόμη να έχει αποφασίσει για τα βασικά: Μέσα στο ευρώ ή έξω; Καταγγελία του μνημονίου ή αναδιαπραγμάτευση; Και χωρίς τα λεφτά του μνημονίου, πού θα βρούμε λεφτά για μισθούς, συντάξεις, νοσοκομεία, σχολεία;

Ισως κάποια στιγμή ο ΣΥΡΙΖΑ αποφασίσει τελικά «ποια είναι η γραμμή». Στη συνέχεια όμως θα πρέπει να την επιβάλει στο ετερόκλητο συνονθύλευμα όσων τον συναποτελούν. Και τότε θα διαπιστώσει ότι η «ενότητα της ριζοσπαστικής Αριστεράς» σφυρηλατείται πολύ δυσκολότερα με τη νηφάλια αναζήτηση επόδων μα αναγκαίων λύσεων από ό,τι με την ανέξοδη ρητορική της τυφλής καταγγελίας.

Εν τω μεταξύ, από τις φωναχτές σκέψεις των πολλών μαθητευόμενων μάγων αλλά και των λίγων σοβαρών στελεχών του κόμματος αυτού, ένα πράγμα προβάλλει με σαφήνεια: η μονομερής καταγγελία του μνημονίου οδηγεί σε έξοδο από το ευρώ και μετά από την Ευρώπη. Τα δε μέτρα που θα υποχρεωθεί να λάβει τότε μια κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ θα είναι αγριότερα από οτιδήποτε εφαρμόστηκε τα τελευταία δύο χρόνια και θα

μας κάνουν να νοσταλγήσουμε τη λιτότητα του μνημονίου. Και στο βάθος δεν θα μας περιμένει η πολυπόθητη ανάπτυξη, αλλά η στασιμότητα που θα ανατροφοδοτεί τον λαϊκισμό και την ανευθυνότητα, κρατώντας τη χώρα καθηλωμένη σε χαμηλές επιδόσεις.

Το αντίπαλο δέος του ΣΥΡΙΖΑ, η συρρικνωμένη ΝΔ του Αντώνη Σαμαρά, δεν είναι σε θέση να εγγυηθεί την ευρωπαϊκή πορεία της Ελλάδας. Όχι μόνο επειδή όλοι θυμούνται πώς κυβέρνησε κατά την καταστροφική πενταετία 2004-2009, επιδιδόμενη σε ένα όργιο σπατάλης και κακοδιοίκησης, που έφερε τα ελλείμματα στα ύψη και τη χώρα στο κατώφλι της χρεοκοπίας. Αλλά και επειδή το κόμμα αυτό έχει καταντήσει σκιά της φιλελεύθερης παράταξης με ευρωπαϊκό προσανατολισμό που οραματίστηκε η ιδρυτής του: είναι πλέον ένα βαλκανικού τύπου δεξιό κόμμα, με αντιδυτικά ένστικτα και εθνικιστικά αντανάκλαστα.

Όσο για το αποδεκατισμένο ΠαΣοΚ, θα αργήσει να συνέλθει από τη χρόνια νόσο του κυβερνητισμού, της ταύτισης κόμματος και κράτους.

Και τώρα τι κάνουμε; Μη έχοντας την πολυτέλεια του χρόνου, δεν έχουμε και πολλές επιλογές. Οποιο και αν είναι το αποτέλεσμα των εκλογών του Ιουνίου, όλες οι πολιτικές δυνάμεις που – έστω προσχηματικά – δεσμεύονται υπέρ της παραμονής της χώρας στην Ευρώπη και στη ζώνη του ευρώ, θα υποχρεωθούν να συνεννοηθούν μεταξύ τους. Για να γίνει αυτό, θα πρέπει να αφήσουν πίσω τους την αντιπαράθεση γύρω από το μνημόνιο – η οποία βραχυκυκλώνει τον δημόσιο διάλογο – και να στρέψουν τη συζήτηση στα κρίσιμα ερωτήματα: Πώς θα μειώσουμε τα ελλείμματα; Πώς θα εξυγιάνουμε το κράτος και τους θεσμούς; Πώς θα ενθαρρύνουμε την υγιή επιχειρηματικότητα; Πώς θα προστατεύσουμε τα πιο αδύναμα από τα θύματα της κρίσης; Πώς θα δώσουμε προοπτική στους ανέργους; Πρόκειται για τα ίδια ερωτήματα που προβάλλουν επίμονα εδώ και δύο χρόνια, αλλά μένουν ακόμη αναπάντητα.

Το μακρινό 1973 ένας μεγάλος ηγέτης της ευρωπαϊκής Αριστεράς κατέληγε στο συμπέρασμα ότι σε συνθήκες κρίσης η Αριστερά δεν μπορεί να κυβερνήσει ακόμη και όταν διαθέτει το 51% των ψήφων. Ας θυμηθούμε την επισήμανση του Ενρίκο Μπερλινγκουέρ, την επομένη των εκλογών του Ιουνίου.

Ο κ. Μάνος Ματσαγγάνης διδάσκει Κοινωνική, Πολιτική και Δημόσια Οικονομική στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και είναι υποψήφιος βουλευτής της Δημοκρατικής Αριστεράς στην Α' Αθηνών.

– Πικραμένος;
– Πικραμένος!

Το εφιαλτικό σενάριο

Η Ελλάδα, οι δανειστές, ο τζόγος και τα προαπαπούμια

Για την οικονομία της συζήτησης, θα δεχθώ ότι κανένας δεν μπορεί να βγάλει την Ελλάδα από το ευρώ. Και ότι αν τολμήσει η «μαντάμ Μέρκελ» να απλώσει χέρι στο εθνικό μας κοινό νόμισμα, θα στείλει οτιδήποτε η Παναγία της Τήνου να την κάψει.

Θα θυμίσω όμως τι συνέβη στην Αργεντινή.

● Το 1991, για να αντιμετωπίσει έναν καλπάζοντα πληθωρισμό (1.000% το 1989 και το 1990!!!) και την απαξίωση του εθνικού της νομίσματος, η Αργεντινή επέλεξε να προσδεθεί σε ένα ισχυρό νόμισμα.

Το ευρώ της εποχής και της περιοχής ήταν το δολάριο. Έτσι η Αργεντινή συνέδεσε το πέσο με το δολάριο σε μια σταθερή ισοτιμία ένα πέσο για ένα δολάριο.

● Όταν λίγα χρόνια αργότερα ξέσπασε κρίση δανεισμού, η Αργεντινή προσέφυγε στο ΔΝΤ. Η ισοτιμία με το δολάριο διατηρήθηκε σταθερή και η χώρα προχώρησε (κατά τις συνταγές του ΔΝΤ) σε μια αυστηρή περιοριστική πολιτική και σε «εσωτερική υποτίμηση» – τα δικά μας, δηλαδή...

● Η «πολιτική ΔΝΤ» οδήγησε σε βαθιά ύφεση: το ΑΕΠ μειώθηκε 9,8% στην τριετία 1999-2001 – ψίχουλα μπροστά στη δική μας πενταετή ύφεση... Η ανεργία έφθασε στο 20%. Ακολούθησε κρίση ρευστότητας. Και η κυβέρνηση επέβαλε πάγωμα των τραπεζικών καταθέσεων.

● Τον Οκτώβριο του 2001 έγιναν εκλογές. Το 20% ψήφισε λευκό ή άκυρο, ήταν η λεγόμενη «ψήφος του θυμού». Η κυβερνητική παράταξη έχασε την πλειοψηφία.

● Όλα αυτά οδήγησαν στην κοινωνική έκρηξη. Τον Δεκέμβριο του 2001 ξέσπασαν ταραχές. Διαδηλώσεις, δεκάδες νεκροί, εκατοντάδες τραυματίες. Καταστράφηκαν τράπεζες, εταιρείες και καταστήματα. Λεηλατήθηκαν σπίτια, υπήρξε ακόμη και κύμα απαγωγών για λύτρα.

Αποτέλεσμα; Η χώρα κήρυξε χρεοκοπία. Πολιτική κρίση. Πραιτήθηκαν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και οι δύο που τον διαδέχθηκαν. Απόλυτο χάος.

● Τον Ιανουάριο του 2002 μια παραπαίουσα κυβέρνηση αναγκάστηκε να αποσυνδέσει το πέσο από το δολάριο. Να εγκαταλείψει, δηλαδή, την πολιτική του ισχυρού νομίσματος.

Σε ελεύθερη ισοτιμία, πλέον, το πέσο έχασε περισσότερο από 40% της αξίας του μέσα στους επόμενους μήνες.

Ηθικό δίδαγμα: Ουδείς υποχρέωσε την Αργεντινή να αποσυνδεθεί από το δολάριο. Ουδείς τους «έδιωξε» από τη σταθερή ισοτιμία.

Το έκαναν μόνοι τους και ελεύθερος επειδή η χώρα τους κατέρρεε μέσα σε συνθήκες οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής αποσταθεροποίησης. Επειδή, δηλαδή, είχε επικρατήσει ένα εφιαλτικό σενάριο.

Είναι το ίδιο σενάριο που απειλεί σήμερα την Ελλάδα – τηρουμένων, βεβαίως, των αναλογιών μιας ευρωπαϊκής χώρας που μετέχει σε ένα κοινό αλλά ισχυρό νόμισμα...

Διότι ακόμη και αν ουδείς μπορεί τυπικά να διώξει την Ελλάδα από το ευρώ, οι δανειστές έχουν την ευχέρεια να βυθίσουν την Ελλάδα σε μια τέτοια ασφυξία ώστε να φύγει μόνη της από το ευρώ – μήπως και αναπνεύσει!

Αυτό πρέπει να έχουν σταθερά στο μυαλό τους όσοι προτείνουν να παίξουμε τη χώρα στην πόκα και στην μπλόφα. Όσοι διακινούν την αρειμάνια βεβαιότητα ότι «ουδείς θα μας πειράξει».

Διότι υπό τις παρούσες συνθήκες η χώρα δεν χρειάζεται τζόγο. Χρειάζεται διαπραγμάτευση. Και η διαπραγμάτευση, με τη σειρά της, έχει τρία προαπαιτούμενα:

Πρώτον, μια διαφορετική αντίληψη του προβλήματος στην Ευρώπη, όπου αρχίζει να γίνεται κατανοητό ότι η Ελλάδα αγγίζει τα όριά της, ότι η συνταγή είναι λάθος και ότι ο δρόμος που της επεβλήθη είναι ουσιαστικά αδιέξοδος. Μακάρι οι πρώτες ενδείξεις να μη διαψεύσουν...

Δεύτερον, μια ευρεία, ισχυρή και αξιόπιστη κυβέρνηση στην Ελλάδα, η οποία θα κάτσει στο τραπέζι και θα διαπραγματευθεί με σταθερότητα και αποφασιστικότητα. Αυτό είναι το ζητούμενο της 17ης Ιουνίου...

Τρίτον, ένα ρεαλιστικό «εθνικό σχέδιο εξόδου από την κρίση» που θα επιτρέψει τον σταδιακό αλλά ταχύ απεγκλωβισμό από την παράνοια του πρώτου και του δεύτερου μνημονίου.

Αυτό το σχέδιο το ψάχνουμε ακόμη. Είναι όμως περισσότερο από απαραίτητο.

Διότι ο απεγκλωβισμός από το μνημόνιο (και το λέω ευγενικά...) είναι η απαραίτητη και αναγκαία προϋπόθεση για την οικονομική ανόρθωση και ως εκ τούτου για την αποκατάσταση της πολιτικής σταθερότητας και της κοινωνικής συνοχής.

Λυπάμαι, αλλά όλα τα άλλα οδηγούν στο εφιαλτικό σενάριο. Και όποιοι αρνούνται να το συνειδητοποιήσουν (είτε από τη μία είτε από την άλλη πλευρά) το μόνο που κάνουν είναι να «βλάπτουν τη Συρία το ίδιο».

Ευχαριστούμε, Αλέξη!

Νομίζω ότι θα πρέπει να είμαστε όλοι ευγνώμονες στον Αλέξη Τσίπρα. Και αυτό επειδή η επέλαση του ΣΥΡΙΖΑ στην εθνική καθημερινότητα λειτούργησε κάπως σαν αφύπνιση.

Επέτρεψε σε όλους μας να ξαναδούμε τα πράγματα από την αρχή, να επιστρέψουμε στα θεμελιώδη και να μη μετατρέπουμε τα ζητούμενα σε δεδομένα.

Ο ΣΥΡΙΖΑ μάς απέδειξε, ας πούμε, ότι η διακυβέρνηση του τόπου δεν είναι δεδομένο. Είναι ζητούμενο.

Οι ο έλληνας ψηφοφόρος φέρει την προφανή ευθύνη για την κυβέρνηση που έχει ή δεν έχει ο τόπος του. Και ότι οδηγούμαστε σε δεύτερες εκλογές μέσα στην κρίση επειδή ο έλληνας ψηφοφόρος έκανε βασικά μια εκλογική επιλογή ακυβερνησίας.

Ο ΣΥΡΙΖΑ μάς έκανε να επιστρέψουμε στη θεμελιώδη λογική της δημοκρατίας: ότι η χώρα οφείλει να διαθέτει μια κυβέρνηση και μια αντιπολίτευση.

Και πως όταν η αντιπολίτευση προσχωρεί στη συμπολίτευση (όπως πίεζαν για το μνημόνιο οι ανεγκέφαλοι της Ευρώπης και οι ερασιτέχνες κουκιοκεφαλάρηδες των «κέντρων εξουσίας» στην Ελλάδα...), τότε δεν καταργείται η αντιπολίτευση, αλλά έρχεται κάποιος άλλος να πάρει τη θέση της.

Ο ΣΥΡΙΖΑ μάς θυμίστηκε ότι σε δημοκρατικό καθεστώς δεν έχει εφευρεθεί ακόμη η δυνατότητα να κάνεις πολιτική εναντίον της κοινωνίας.

Και πως όταν η κοινωνία διαλύεται, τότε δεν μπορεί να επιβιώσει ένα συμπαγές πολιτικό σύστημα. Θα γίνει κι αυτό συντρίμια.

Υπό αυτή την έννοια, ο ΣΥΡΙΖΑ (αν είχε λίγο λιγότερη αλαζονεία και αυταρέσκεια...) θα μπορούσε να εξηγήσει ότι δεν είναι αυτός το πρόβλημα αλλά προέκυψε ως σύμπτωμα του προβλήματος από τη στιγμή που κανένας δεν θέλησε να κοπιάξει το πρόβλημα κατάντια.

Ο ΣΥΡΙΖΑ μάς επανέφερε άθελά του στην ανάγκη της πολιτικής και στη δημοκρατική σημασία της λαϊκής νομιμοποίησης.

Μέσα από αυτόν αναδείχθηκε η διαλυτική λειτουργία πάσης φύσεως τεχνοκρατικών ή «αριστοκρατικών» ή «ολιγαρχικών» φαινομένων όταν προωθούνται στη διακυβέρνηση του τόπου – «για το καλό του τόπου...».

Ο ΣΥΡΙΖΑ, τέλος, μας υποχρεώνει να μη θεωρούμε πλέον τίποτε δεδομένο. Ούτε την Ευρώπη, ούτε το ευρώ, ούτε τη δημοκρατία μας, ούτε το ελεύθερο κοινωνικό μας σύστημα.

Μας υποχρεώνει να επβεβαιώνουμε αυτές τις βασικές επιλογές με κάθε ευκαιρία, σε κάθε ψήφο και σε κάθε αναμέτρηση.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, δηλαδή, προσφέρει τον φόβο του αγνώστου και του χειρότερου για να μετρήσουμε στα πραγματικά της μεγέθη την κοινωνία που ζούμε – με τα καλά της και τα κακά της.

Υπό αυτή την έννοια, ευχαριστούμε Αλέξη. Ευχαριστούμε ολόθερμα. Θα δούμε στις 17 Ιουνίου αν πήραμε το μάθημα.

“

Η χώρα οφείλει να διαθέτει μια κυβέρνηση και μια αντιπολίτευση. Και όταν η αντιπολίτευση προσχωρεί στη συμπολίτευση, τότε δεν καταργείται η αντιπολίτευση, αλλά έρχεται κάποιος άλλος να πάρει τη θέση της

”

Πληροφοριοδότης μου εντόπισε τον κ. Μιχάλη Χρυσόχοϊδη να μπαίνει προ ημερών στο γραφείο του πρωθυπουργού του Λουξεμβούργου και επικεφαλής του Eurogroup κ. Ζαν Κλοντ Γιούνκερ. Ο πρώην υπουργός βρισκόταν σε «μυστική αποστολή» που ανέθεσε στον εαυτό του στις Βρυξέλλες και πέρασε από το Λουξεμβούργο διότι ο φίλος Ζαν Κλοντ δεν μπορούσε να αποκριτογραφήσει το τελευταίο «ελληνικό παράδοξο». Πώς γίνεται οι 7 στους 10 Έλληνες να υποστηρίζουν το ευρώ και μόνο οι 3 στους 10 να ψηφίζουν ΠαΣοΚ και ΝΔ; Δεν ξέρω τι είπε ο Μιχάλης, αλλά η απάντηση ίσως είναι εξαιρετικά απλή. Θέλουμε ένα «ευρώ ελληνικού τύπου». Και όπως πάμε δεν αποκλείεται να το αποκτήσουμε...

Εντείνεται η αγωνία σε ολόκληρη την ευρωζώνη για το τι θα ψηφίσει ο κ. Αντώνης Μαρκόπουλος. Ξένοι πρεσβευτές στην Αθήνα έχουν σπάσει τα τηλέφωνα στο ΠαΣοΚ ρωτώντας για την πρόθεση ψήφου του Ειδικού Γραμματέα Ψηφιακού Σχεδιασμού και γνωστού ζεν πρεμιέ του ελληνικού σοσιαλισμού. Θυμίζω ότι στα τέλη Απριλίου ο κ. Μαρκόπουλος ανέβασε στο Twitter ένα κείμενο γεμάτο πομφόλυγες ενός πρώην συνεργάτη του κ. Γ. Παπανδρέου, του κ. Π. Βρυώνη, με τίτλο «Γιατί Ψηφίζω Δράση» και το είχε συνοδεύσει με το σχόλιο «συμφωνώ απόλυτα». Θα πρέπει να υπογραμμίσω πάντως ότι αν δεν ήταν ο κ. Π. Γερούλανος υποψήφιος στην Α' Αθηνών, τότε σχεδόν όλοι οι μεταμοντέρνοι πρώην συνεργάτες του Γιώργου θα ψηφίζαν Δράση.

Ο πιο θερμός φαν του κ. Ευ. Βενιζέλου στις καταθλιπτικές συσκέψεις στρατηγικής της Ιπποκράτους είναι ο κ. Κ. Σκανδαλίδης, ο μοναδικός βουλευτής που το ΠαΣοΚ εξέλεξε στην Α' Αθηνών. Ίσως γι' αυτό ο κ. Γ. Παπανδρέου εξέφρασε την επιθυμία να συμμετάσχει στις προσεχείς εκλογές στο ψηφοδέλτιο της Α' Αθηνών έτσι ώστε να του αρπάξει την έδρα (οι πρώην πρωθυπουργοί δεν χρειάζονται σταυρό).

Κάποιοι κατηγορούν τον κ. Ευ. Βενιζέλο ότι επιμένει να γράφει ο ίδιος τις ανακοινώσεις που διαβάζει η εκπρόσωπος του κόμματος κυρία Φώφη Γεννηματά. Προφανώς μισούν τη Φώφη και γι' αυτό θα ήθελαν να τις γράφει η ίδια.

Σας αποκάλυψα πρώτος την περασμένη Κυριακή τη συνάντηση για καφέ του κ. Κ. Μπακογιάννη με τον κ. Ι. Μιχελάκη. Οι διαδικασίες για την προσέγγιση της Νέας Δημοκρατίας και της Δημοκρατικής Συμμαχίας κράτησαν μερικές ημέρες, αλλά ως την Παρασκευή το βράδυ δεν οδήγησαν πουθενά. Η «δικαιολογία»

από την πλευρά της ΝΔ ήταν ότι η κυρία Ντόρα Μπακογιάννη δεν ήταν πρόθυμη να διαλύσει τη Συμμαχία και επέμεινε στην εκδοχή της ανεξάρτητης συνεργασίας με το μεγαλύτερο κόμμα στο πλαίσιο ενός ευρωπαϊκού μετώπου για την παραμονή στην ευρωζώνη.

Η Ντόρα πράγματι ζητεί να συσταθεί «ευρωπαϊκό μέτωπο», έχει μιλήσει με τον Αντώνη τηλεφωνικά και αν τελικά τα βρουν, θα υπάρξει συνάντηση για να κλείσει η συμφωνία. Ωστόσο, άλλοι βουλευτές της ΝΔ που θα ήθελαν την επιστροφή της Ντόρας έχουν χάσει τις ελπίδες τους επισημαίνοντας πως όταν αυτές οι διαβουλεύσεις διατηρηθούν πολλές ημέρες, στο τέλος οι συμφωνίες ματαιώνονται.

Το «Πάρκο Ελευθερίας» έχει επιστρατευτεί για τη διάσωση της πατρίδας. Πηγή μου στην Ιπποκράτους με διαβεβαιώνει ότι άνθρωποι της φρουράς του κ. Ευ. Βενιζέλου μεταβαίνουν σχεδόν καθημερινά στο γνωστό

Αντιγράφω από σχόλιο του Αντώνη Καρακούση στο vima.gr: «... Είναι ίσως ευχάριστο στην Ελλάδα να ακούς να σε φωνάζουν "Ανδρέα", αλλά πρέπει και να ξέρεις ότι δεν απέχεις πολύ από το να σε αναγνωρίζουν σε δεύτερο χρόνο ως... "Τιώργο"».

εσπαστήριο των Αθηνών και παραλαμβάνουν μια γεναία παραγγελία από μπιφτέκια για τον πρόεδρο του ΠαΣοΚ.

Θα κάνει κόμμα ο κ. Α. Λοβέρδος μετά τις εκλογές; Ναι, αν το ΠαΣοΚ πέσει κάτω από το 10%. Η εκτίμηση αυτή, την οποία διαψεύδει κατηγορηματικά ο πρώην υπουργός Υγείας, κυκλοφορεί έντονα στο ΠαΣοΚ κυρίως γιατί άτομα που βρίσκονται κοντά στον κ. Λοβέρδο τηλεφωνούν διαρκώς τον τελευ-

ταίο καιρό σε όσα στελέχη έχουν απομείνει κάτω από τον πράσινο ήλιο για να τους ρωτήσουν «τι πρέπει να κάνει ο Ανδρέας την επόμενη μέρα;». Ορισμένοι ακραιφνείς βενιζελικοί πάντως επιμένουν ότι την «επόμενη ημέρα» η μοναδική επιλογή που θα έχει ο Ανδρέας (και οι υπόλοιποι δελφίνοι) θα είναι η μετανάστευση για τέσσερα-πέντε χρόνια.

Παγκόσμιο γεγονός προκάλεσαν τα άμ... και εύστοχα αγγλικά του κ. Αλ. Τσίπρα ο οποίος προσπάθησε (με τραγελαφικά αποτελέσματα) να αντιγράψει στο CNN την άνεση με την οποία ο Ανδρέας Παπανδρέου εμφανίστηκε στο αμερικανικό ABC (το 1981). Ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ αναφερόταν διαρκώς στην κυρία Ανγκελα Μέρκελ ως «Madam Merkel» δίνοντας στους πραγματικούς αγγλομαθείς την εντύπωση ότι εκείνο που ήθελε στην πραγματικότητα να υπονοήσει ήταν ότι η καγκελάρια είναι διευθύντρια οίκου ανοχής και «τσασά της ευρωζώνης». Επειτα από αυτό είναι

βέβαιο ότι την πρώτη επιχείρηση την οποία ο Αλέξης πρέπει να φορολογήσει ανελέητα και να κλείσει όταν αναλάβει τη διακυβέρνηση της χώρας είναι το φροντιστήριο που του έδωσε το Lower.

Ενισχύονται οι εκτιμήσεις ότι ο κ. Κ. Καραμανλής δεν πρόκειται να προβεί σε καμία πρωτοβουλία, ούτε για την «επανεένωση της Δεξιάς», ούτε για να πάρει θέση για τις πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις. Ορισμένοι γνωρίζοντες επιμένουν ότι ο πρώην πρωθυπουργός δεν διαθέτει στρατηγική επιστροφής γιατί απλώς δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε καμία περίπτωση. Οι νοσταλγοί ωστόσο επισημαίνουν ότι η εικόνα αναχωρητισμού δεν είναι αληθής αφού σε αυτή την περίπτωση ο κ. Καραμανλής θα είχε εγκαταλείψει και τη Βουλή.

«Επτά μήνες για το πραξικόπημα και την εισβολή». Δεν πρόκειται για κάποια μελέτη που αφορά το μέλλον, αλλά για τον τίτλο του βιβλίου του πρέσβη ε.π. Νικολάου Κουνινιώτη και αναφέρεται στους πρώτους επτά μήνες του 1974 που κατέληξαν στο πραξικόπημα και την εισβολή στην Κύπρο. Η παρουσίασή του θα γίνει αύριο στις 19.00 στον κήπο του Βυζαντινού Μουσείου με ομιλητές τον κ. Θεόδωρο Πάγκαλο, τον υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης κ. Παύλο Αποστολίδη και τον δημοσιογράφο του «Βήματος» κ. Στάθη Ευσταθιάδη.

Την περασμένη Κυριακή πρώτος ανέφερα εκτενώς την ύπαρξη των «Ημερολογίων του Ακη» στα οποία ο πρώην υπουργός κατέγραφε τις επαφές του για τη διακομματική προώθηση του σοσιαλιστικού πνεύματος σε εκπροσώπους του πολιτικού κόσμου. Δεν γνωρίζω την ακριβή έκταση της επιρροής του κ. Ακη Τσοχατζόπουλου στο πολιτικό γίγνεσθαι, αλλά δεν αποκλείω τα έγγραφα να δώσουν σουρεαλιστικά χαρακτηριστικά σε μια ούτως ή άλλως ιστορική προεκλογική περίοδο...

Μόνο 180 ψήφοι στην Κορινθία στέργησαν την έδρα από τον κ. Π. Μπεγλίτη. Στις νέες εκλογές μπορεί να εκλεγεί ακόμη κι αν το ΠαΣοΚ λάβει μικρότερο ποσοστό αφού η κατανομή των εδρών είναι απρόβλεπτη όπως η ρουλέτα. Κατά τα άλλα, ο πρώην υπουργός Αμυνας συνομιλήσε με ανθρώπους του κ. Φρανσουά Ολάντ με τους οποίους διατηρεί επαφή, οι οποίοι ούτε λίγο ούτε πολύ του είπαν ότι το δημοψήφισμα του Γιώργου ήταν σωστό και αποτέλεσε την αιτία που και αυτοί εμπνεύστηκαν κάτι ανάλογο για τη Γαλλία. Κρίμα που δεν έχρισαν τον Γιώργο υποψήφιο πρόεδρο της Γαλλίας μια που η Ελλάδα αποδείχθηκε «μικρή» για αυτόν...

αυτών στα νησιά. Μεταξύ άλλων, επισκέφθηκε πολλές φορές τη Β' Μοίρα Καταδρομών στη Νάουσα, η οποία εξαιτίας του για πρώτη φορά έπειτα από πολλά χρόνια απέκτησε 100% επάνδρωση και υλικό τελευταίας τεχνολογίας. Όπως με πληροφορεί πηγή μου, σε ημέρες μεγάλης κακοκαιρίας οι ασκήσεις παραδοσιακά αναβάλλονται. Τον Δεκέμβριο του 2007, το Βέρμιο είχε καλυφθεί με χιόνι. Τη νύχτα που θα ξεκινούσαν οι πεζοναύτες για την πορεία βολής των 50 χλμ. στο βουνό η θερμοκρασία είχε πέσει στους -11 βαθμούς και πίστευαν όλοι (και οι αξιωματικοί) ότι θα έφθανε σήμα αναβολής της άσκησης λόγω των αντικειμενικών κινδύνων στις χαράδρες. Αντ' αυτού, η διαταγή από το αρχηγείο ήταν να ξεκινήσει η άσκηση κανονικά με την αιτιολόγηση ότι αυτού του είδους οι συνθήκες αποτελούν μοναδική ευκαιρία για την εκπαίδευση μιας Μοίρας Καταδρομών. Επίσης το καλοκαίρι του 2007, με τις μεγάλες πυρκαγιές, η Μοίρα τέθηκε (διακριτικά) από τον στρατηγό Φραγκούλη σε (πολεμική) ετοιμότητα ολίγων λεπτών ως απάντηση στις φήμες για «τουρκικό δάκτυλο». «Το μόνο που του προσάπτω», επισημαίνει η πηγή μου, «είναι η στενή σχέση του με την Εκκλησία, αν και η θρησκεία είναι άλλος ένας τρόπος εξύψωσης του ηθικού». Τα σχόλια περριτεύουν...